

MISLI

1965

ŠTEV. 10

OKTOBER

LETO XIV.

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

P. VALERIЈAN PRIPOROČA MOLITVENIKE:

KRISTUS KRALJUI (I. Vrečar) cene po različnosti opreme: šil.
15, 17, 20, 23, 35, 40.

MAŠNA KNJIGA (z nedeljskimi mašami), cena po različnosti opre-
me šil. 20, 25, 40.

VEČNA MOLITEV (različne ure pred Najsvetejšim) cena šil. 30.

RIMSKI MISAL (vsakdanje maše) cena šil. 40, 50, 85.

MALI MISAL (nedeljske maše) cena šil. 20, 25, 30.

VEČNO ŽIVLJENJE (Pečjak) cena po različnosti opreme od 20 do
30 šil.

SLAVA GOSPODU (Velike črke) cena šil. 15.

ZDRAVA MARIJA MILOSTI POLNA (žakelj) rdeča obreza 50 šil.
zlata 60.

P. Valerijan Jenko, 66 Gordon St., Paddington

NADALJE PRIPOROČAMO:

NARTE VELIKONJA: L J U D J E Zbirka krajših povesti.
Založila Sl. Kult. Akcija v Argentini. — Vezana 30 šil, nevezana
20. Poštnina 2 šil.

ANTON TRSTENJAK: ČLOVEK V STISKI. —
Polna primerov, kako si lahko iz stiske, predvsem, duševne, sam
pomagaš. Nevezana 10 šil, poštnina 1 šil.

MOJ SVET IN MOJ ČAS, izbrana dela dr. Ivana Preglja — £1-0-0
(2 šil. poštnina).

A.M. SLOMŠEK, služabnik božji. Spisal dr. Fr. Kovačič. Knjiga
je na novo izšla v Argentini za stoletnico Slomškove smrti. Zelo lepa
zgodovinska knjiga stane £ 1-0-0.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

DESETI BRAT, roman, spisal Josip Jurčič
— 10 šil.

PASTIR CIRIL, povest izpod Dobrača, spisal
Kristo Sreenc — 10 šil.

VELIKA RIDA, povest Karla Mauserja —
10 šil.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sve-
ta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja —
10 šil.

ROD ZA MEJO, knjiga o Beneških Slovencih.
— 6 šil.

ZVESTA SRCA, povest, spisala Jožefina Steg-
bauer — 10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, ro-
man, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

Fr. S. FRINŽGAR, izbrana dela, zvezki od I.
do VII — razen III. in IV. ki še nista ponatisnje-
na. — Vsak zvezek £ 1-0-0.

DHAULAGIRI, doživljaji Slovencev v hima-
lajskih gorah, — Spisala Bertoneelj in Arko
— £ 1-0-0.

POTA DO ČLOVEKA, psidologija občevanja
med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Po-
vest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

Ricciotti — Vodeb: ŽIVLJENJE JEZUSOVO.
Tudi to prelepo knjigo imamo spet v zalogi. Ce-
na £2-10-0.

LETO XIV.

OCTOBER, 1965

ŠTEV. 10

“VESELO OZNANILO VSEM NARODOM”

TAKO SE JE PREDSTAVIL PAPEŽ PAVEL zborujočim Združenim narodom v New Yorku:

“Predstavljam zgodovino skoraj dveh tisočletij. Prihajam med vas kot romar za poskus razgovora z vsemi narodi v smislu znanega naročila: Pojdite in oznanujte veselo sporočilo vsem ljudstvom! Vi tu predstavljate vse narode. Dovolite mi, da vam rečem: Imam veselo sporočilo za vas vse in vsakega posebej.”

Iz teh in podobnih besed je razvidno, da je hotel biti Pavel VI. tudi v New Yorku v prvi vrsti — misijonar. Res ni govoril v kaki cerkvi, govoril je v največji politični areni, ki jo je svet kdaj videl. Govoril je predvsem o miru, zakaj prav svetovni mir je točka, kjer se najbolj tesno stikata politika in vera. Seveda je imel papež globoko v srcu misel na Kristusov mir: “Mir vam zapustim, svoj mir vam dam” — vendar ni izrekel teh besed, pustil je, da so poslušalci to misel in njegovih drugih besed sami razbrali.

Vzdrževati mir med državami in narodi, to je naloga Združenih narodov, ki so si jo sami naložili. Kako težka je, priča že vsak površen pogled na vsakdanji svet. Papež je krepko podčrtal potrebo in vzvišenost te naloge: Mir naj zavlada po vsem vsetu, vojne nikoli več, oboroževanje naj preneha! Ni bil ne prvi ne zadnji, ki je pozivljaval k uresničenju tega ideala. Kako si je mogel domišljati, da bo prav on dosegel več kot drugi pred njim za njim? In taki, ki vedo o politiki in vojnah in svetovnih zmedah stokrat več kot papež?

Ničesar si ni domišljjal in to je odkrito povedal:

“Pred seboj imate kaj skromnega človeka. Ničesar vas nimam prositi zase. Želim samo služiti vam, kolikor pač morem, v vsej ponižnosti in ljubezni.”

Ni prišel ukazovat, ni narekoval, kako in kaj. Ni mu bilo do tega, da bi rekel o svojem zgodovinskem poletu ali “romanju” v New York, kot je rekel nekoč Cezar: Veni, vidi, vici — prišel sem, videl, zmagal.

Ne, ni zmagal, ni odpravil vojne, ni ustvaril svetovnega miru. Nihče, ki je prav tiste minute držal v rokah orožje, ga ni odložil. Iz nobene glave, ki snuje nove vojne, papež ni izbil zlih misli in načrtov. Ali se je izplačalo “romanje” v New York? Ali je bilo vredno, da se je papež toliko potrudil in skoraj — izčrpal?

Vse svetovno javno mnenje je enih misli: Izplačalo se je! V čudovitem soglasju vsa poročila poveljujejo edinstveni dogodek. Vse ure kratkega obiska so potekle v najlepšem razpoloženju milijonskih množic v New Yorku, v Ameriki, po svetu. Občudovanje vzbuja dejstvo, da se je moglo kaj takega v taki naglici tako lepo organizirati.

Papež ima lahko eno zadoščenje — in mi z njim:

Cerkev je pokazala in dokazala, da želi biti v korist vsemu svetu v vseh njegovih težnjah, da želi služiti, ne gospodovati. Drži se načela: Bolje prižgati eno drobno lučko kot preklinjati temo!

KAJ IMATA SKUPNEGA TA DVA VELIKANA?

DA STA ZARES VELIKA OBA — dr. Albert Schweitzer in sv. Frančišek Asiški — rad priznava ves svet. Čeprav sta živela po kraju in času daleč narazen in je med njima razdobje kakih 700 let, je že marsikomu prišlo na misel, da sta si vsaj do neke meje podobna. Prav v teh tednih, ko se nam zopet bliža 4. oktober — praznik sv. Frančiška — se pred našimi očmi kopičijo poročila, članki in slavospevi o pokojnem dr. Schweitzerju, ki je nedavno umrl — devetdesetletnik — v afriški džungli.

Nehote se človeku ponovno vsiljuje primerjava teh dveh človeških velikanov. Res imata marsikaj skupnega, pa so tudi razlike med njima velike, naravnost ogromne.

Dr. Schweitzer je bil po rodu Nemec. Komaj malo čez 20 let star je bil že doktor filozofije, potem doktor teologije in končno muzike, Postal je profesor bogoslovja — luteranskega — nastopal je kot pridigar in organist. Obetala se mu je odlična kariera sredi evropske civilizacije in kulture.

Skozi vsa tista leta je razmišljal v sebi doživetje iz dijaških let, ki ga ni mogel pozabiti. Nekoč je obstal pred kipom afriškega črnca, ki je bil upodobljen na spomeniku v čast nemškemu uspehom v koloniziranju Afrike. Zagledal se je v črnca-zamorca in se zamislil v usodo ubogih afriških domačinov. Zastudil se je sam sebi, oblečen v gosposko opravo in dobro rejen, Prišla mu je

na misel Jezusova zgodba o bogatinu in ubogem Lazarju. Tak Lazar je bil tisti črnc in z njim vred vsi afriški zamorci. Od tistega dne naprej je ostalo v dijaku nujno vprašanje: Ali bi ne bilo prav, če bi pustil vse in šel v afriško džunglo pomagat ubogim Lazarjem?

Frančišek Bernardone — poznejši sv. Frančišek Asiški — je bil sin bogatega trgovca. Vzgojen in izšolan kot vitez je nekoč v sijajni viteški opremi jezdil po lepi umbrijski pokrajini. Ob poti je zagledal gobavca. Ob pogledu nanj se je zamislil. Tudi njemu se je zbudil v duši spomin na Jezusove besede v evangelijih. Zastrmel je nad dognanjem, kako velika razlika je med njim in gobavcem. Ali bi ne bilo prav, če bi vrgel od sebe sijajno viteško opremo in storil kaj za pomoč najrevnejšim — gobavcem? Ta misel ga ni več zapustila.

Dr. Schweitzer se je odločil, da pusti Evropo in pojde med črnce v Afriko. Najlažje jim bo pomagal, če postane zdravnik. In res je začel od kraja študirati, dokler ni dobil doktorata še iz medicine. To je dosegel, ko je bil star 37 let. Bil je oženjen. Tudi svojo ženo je pridobil za odpoved Evropsi in naselitev v Afriki. Leta 1913 sta odšla in se naselila v kraju Lamberene, ki je pripadal provinciji Gabon v francoskem delu ekvatorialne Afrike. Bolj neznosnega podnebja vsa Afrika nima.

Frančišek Bernardone je kljub tistemu notranjemu glasu, ki ga je vabil, čutil v sebi silen odpor do gobave bolezni. Vedel je, da ne bo mogel ničesar napraviti, dokler tega odpora v sebi ne premaga. Zato je moral imeti močan nagib. Našel ga je v močni veri v Kristusa, učlovečenega Boga. Nekoč je stisnil zobe, se sklonil k gobavcu in mu stregel. Odslej mu je bil vsak človek brat, celo vsaka druga stvar božja: živali, ptice, ribe, cvetlice, sonce in zvezde, voda in ogenj. V vsem je videl Kristusa, vse je ljubil v Kristusu, sam nase je vedno bolj pozabljal in se žrtvoval za druge.

Dr. Schweitzerja je neprestano preganjala zgodba o bogatinu in ubogem Lazarju. Kristusova zgodba. Pa dr. Schweitzer je bil v prvi vrsti filozof, vera v Boga ni bila njegova največja moč. Zavrgel je celo resnico, da je bil Kristus učlovečeni Bog. Ne, bil je samo velik — filozof! Vendar je tudi Schweitzer čutil, da mora imeti za veliko spremembo v svojem življenju močne nagibe. Odkril jih je v filozofiji. Filozofija ga ni mogla dvigniti do tako globoke ljubezni do bližnjika, kot je dvignila Frančiška. Vendar mu je dala močan na-

Misli, October, 1965

gib: spoštovanje do življenja! Spoštovanje do vsega, kar živi. Tako spoštovanje je vsebina nekaterih azijskih verstev. V tem spoštovanju do vsega živega je tudi mnogo ljubezni, vendar ostaja ta ljubezen na ravni tega sveta, kakor tudi je sama na sebi dobra. Da je dobra, dokazuje dr. Schweitzer s tem, da se je v luči tega spoštovanja tako do kraja žrtvoval — dolga desetletja v afriški džungli.

Vidimo, da sta se Fračiškova in Schweitzerjeva misel ob tem vprašanju razšli. Lepo je, kar je zapisal afriški doktor:

“Spoštovanje do življenja ne sme dovoliti učenjaku, da živi za znanost samo. Ne sme dovoliti umetniku, da živi le za umetnost. Od nas vseh zahteva spoštovanje do življenja, da se žrtvujemo za druge.”

Toda ker ni gledal v afriških črnih bratov v Kristusu, ni mogel gojiti v sebi bratskega čustva do njih, kot ga je imel Frančišek do vseh stvari. Dr. Schweitzer je izjavljal:

“Da, Afričani so moji bratje. Toda moji mlajši bratje, stotine let mlajši od mene.”

Zato mu je šlo le za spoštovanje do njihovega življenja. Takega, kot je bilo. Zdravil jih je, na tisoče jih je ozdravil, ni mu pa bilo do tega, da bi jih civiliziral in kulturno dvigal. Rajši kot brate jih je imenoval “moje divjake.”

Tako se je moral raziti s Frančiškovo mislijo, ki je v vsakem človeku videla Kristusa. Tudi Frančišek je imel silno spoštovanje do življenja, pa njemu je bilo naravno življenje le predpoda življenja v Bogu. Njegova misel je bila: človekovo življenje na zemlji je nič drugega kot pot k

Bogu. Življenje vseh drugih stvari je tu zato, da vsaka po svoje časti Boga.

Dr. Schweitzer je po svoji filozofiji videl pomen življenja že v življenju samem. Zato je v vsakdanji uporabi svoje filozofije močno pretiraval. V svojih 40 bolniških hišah, lesenih stavbah, ki jih je v teku časa dal zgraditi, ni dovolil pobijati niti mrčesa — iz spoštovanja do življenja! Kot zdravnik je bil dober operater, za nujnost najbolj preproste higijene pa ni imel smisla. Kakor je bila njegova bolnišnica svetovno znana, je pa zadnjih nekaj desetletij daleč zaostala za novejšimi, ki iz dneva v dan rastejo iz tal vse križem po moderni Afriki.

Ko je slišal, da se mu vse to in tako očita, je rad namignil, da mu ne gre za zdravniško znanost, ampak za znanost moralnega dviganja belih narodov, ki naj obstoji v tem, da se človek zna žrtvovati za blagor bližnjika. V tem pogledu je res dal svetu mogočen nauk, pa ne toliko v besedah kot z lastnim zgledom. Čeprav je bil v resnici velik čudak, je bil pa tudi v resnici velik človek.

Pa je bil “čudak” tudi Frančišek. Ko so med njegovo odsotnostjo bratje postavili barako za zborovanje in verjetno tudi za prenočevanje, je zlezal na streho in začel stavbo lastnoročno podirati. Le nikar kakega “luksusa”! Ne strehe, ne hiše, ne voza, ne lepe obleke, ne obuvala! Vse to in tako človeka razvaja in ga odvrča od zatajevanja!

Tu sta se misli obeh spet srečali in tečeta vzporedno. Za notranje izoblikovanje človeka ni potreben napredek civilizacije, ni potrebno kultiviranje zunanjega sveta. Človek naj ga uživa, kakoršen je, in ob njem samega sebe izpopolnjuje! Iz drugačnih nagibov — ista misel, ista zaverovanost.

Krasno v teoriji, za življenje navadnega zemljana — nepraktično! Zato so morali po Frančiškovi smrti njegove ideje in ustanove prilično “prilagoditi”, da so jih mogli nadaljevati manj idealni ljudje. Isto se bo zgodilo z idejami in ustanovami dr. Schweitzerja. Njegova zaostalost za splošnim napredkom in razvojem bo morala izginiti.

S tem pa nikakor ni rečeno, da sv. Frančišek in dr. Schweitzer nista bila zares velika moža. Podobnost med njima je bolj zunanja, vendar ne izključno zunanja. Oba sta zgled in spraševanje vesti nam — vernim in nevernim.

Zakaj se dr. Schweitzer, krščanski človek, čeprav le luteranec, ves dober v sebi, ni mogel povzpeti do Frančiškove višine v razumevanju Kristusa in njegove vseobsežne ljubezni, nam ostane skrivnost. Razodela se nam bo šele v večnosti.

KOROŠKI SLOVENCİ — NJIHOV DANAŠNJI POLOŽAJ

S Koroške smo dobili daljši sestavek o položaju koroških Slovencev od znanega tamkajšnjega slovenskega rojaka s prošnjo, da ga objavimo v našem listu in s tem opozorimo zlasti Slovence v Ameriki in Kanadi na rojake na Koroškem. (Am. Dom.)

OGROMNA VEČINA SLOVENSКИH IZSE-LJENCEV po svetu je slabo poučena o vprašanju Koroških Slovencev. Kako naj bi tudi bili, ko nimajo priložnosti slišati ali brati, v čem obstoji sploh ta problem in kakšen je položaj slovenskega naroda na Koroškem.

I.

Lansko leto se je precej omenjala 550-letnica zadnjega ustoličenja v slovenskem jeziku na Gosposvetem polju. Vsako leto že več let prihajajo tudi med naše izseljence knjige Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Veliko se jih spominja velikih bukev, ki so v adventu prihajale iz Celovca, velikih Koledarjev, snopičev Zgodb svetega pisma in Zgodovine slovenskega naroda. Ta ali oni pozna Celovec iz časov Avstro-Ogrske, ko je tam kot Kranjski Janez služil vojake v avstroogrski vojašnici. Tudi med izseljenci je prenekateri tistih idealistov, ki so se javili ob plebiscitu in hiteli prepozno zasedati ta lepi košček starodavne slovenske zemlje. Dvajset let mineva sedaj od tistih usodopolnih dni, ko je šla čez Koroško reka slovenskih beguncev, živela na gornjem Koroškem morda leto ali dve, preden je odšla preko morja. Vse to veže premnoge v mislih na slovensko Koroško, čeprav ne morejo zajeti vse slovenske koroške problematike, ker so na Koroškem premalo živeli in se premalo udejstvovali.

Sicer ni nujno, da bi vsak poznal slovensko vprašanje na Koroškem. Če bi pa izseljenci vedeli, za kaj vse gre pri boju naše narodne manjšine na Koroškem, bi pri tem boju vse drugače sodelovali. Naš narod v tujini, ki je dal svetu toliko idealistov, bi se zganil in dal iz sebe — predno se uto-pi v tujem morju — največje zglede plemenitosti, rodoljubnosti in idealizma.

Plemenitemu slovenskemu srcu bi rad napisal s te lepe koroške zemlje nekaj reči, katerih morda ne pozna ali premalo nanje misli. Nakazal bi

rad, kakšne iniciative bi bile potrebne, da bi slovenski narod še naprej mogel braniti most na Dravi, za katerega se bije sto let veliki boj. Vseučiliški profesor dr. Lambert Ehrlich je nekoč študentom kazal lepo Koroško s Peči, gore, na kateri je tromeja med Italijo, Jugoslavijo in Avstrijo. Potem jim je rekel: "Fantje, zavedajte se, da se slovenska zemlja na Karavankah ne da braniti. So prenzike." Slovensko zemljo, tudi tisto na Spodnem štajerskem, Dolenjskem, Notranjskem, Primorskem je treba braniti na Koroškem onstran Drave, v Celovcu, na Gosposvetem polju.

Spet dve desetletji v okviru Avstrije

Meseca maja letos sta bili v Celovcu kar dve slovenski proslavi. Obe sta proslavljali 20 let življenja Slovencev v avstrijski republiki in obenem 10 let od avstrijske državne pogodbe 1955. Za Slovence na Koroškem sta bili obe proslavi koristni in ob njih se je pokazala tudi enotnost Koroških Slovencev. Eno je priredila skupina katoliško usmerjenih Slovencev. Drugo je priredila skupina liberalno, oziroma levičarsko usmerjenih Slovencev. Prireditvi sta bili lepo obiskani in sta bili olepšani s pevskimi nastopi. Prireditvi sta bili priložnost, da poudarita državotvornost slovenske manjšine, da nemškimi sodeželanom pokažeta, da so Slovenci tu doma. H katoliški prireditvi je prišel sam zvezni kancler dr. Klaus in na njej izpregovoril tople besede (nekaj tudi v slovenščini), da si je osvojil srca ljudi, ki so vendar enkrat slišali iz vrst nemškega Korošca govoriti o našem ljudstvu pošteno in iz srca. Na prireditvah so zastopniki Slovencev znova povedali, da ne sprejmejo nobenega ugotavljanja, kdo je še Slovenec, kdo ne; da je bila pod angleško zasedbo uveljavljena dvojezična šola s silo odpravljena in da je krivica, ko je treba vsako leto otroke k slovenščini javno prijavljati in na nek način neprestano slovenskemu človeku nastavljeni glavo, da po njej bijejo ponemčevalci.

Kadarkoli berete slovenske časopise, ki izhajajo na Koroškem, je treba upoštevati, da pišejo tako, kakor je za ozračje na Koroškem potrebno. Zato včasih marsikaj preidejo, zamolčijo; marsikatero besedo drugače postavijo, kot pa bi jo postavili tisti, ki živi v materni državi ali pa morda v tujini, kjer se narod, med katerim živijo, prav malo briga za njihove probleme.

Tako je treba gledati tudi na govore ob priliki proslave 20-letnice nove avstrijske republike.

Protikomunistični begunci se na splošno spominjajo, da v tistih usodepolnih mesecih na Koroškem na splošno niso želi velike pomoči ali razumevanja. Celo velikega in zavednega slovenskega Korošca, dr. Gregorija Rožmana, ljubljanskega škofa, tedaj niso razumeli. Velika večina koroške duhovščine ni razumela njegovega zadržanja v pogledu Osvobodilne komunistične fronte, čeprav ga je smatrala za poštenjaka. V čast moram šteti tistim koroškim duhovnikom, ki so mu tedaj pomagali, čeprav ga niso razumeli. Rajnemu žihpoljskemu dekanu Kristu Koširju gre zasluga, da mu je uspelo intervenirati in ga spraviti iz Ljubljane na Koroško, takorekoč proti volji škofa samega.

(Dalje prih.)

Posmrtna maska škofa Rožmana

KDO JE RAZDVOJIL SLOVENCE MED VOJNO?

Edvard Kocbek piše v svoji knjigi: Slovensko poslanstvo:

“V sebi sem začutil vzgib tistega nadčloveškega primikovanja in zbliževanja, ki smo ga opazili pri Slovencih nekaj pred zlomom Jugoslavije, posebno pa po katastrofi (leta 1941). Takrat smo pozabili na vse, kar nas je razdvajalo, in se nenavadno zbližali v vsem, s čimer nas je usoda enako prizadela. Tisti meseci so ostali v meni najlepše razodetje slovenske človečnosti . . . Vrednost tiste človečnosti ni bila v nekakšnem plemenitem slogaštvu, temveč v priznanju nazorskega pluralizma, usmerjenega v enotno slovensko bit. Slovenci smo leta 1941 prvič v zgodovini fizično doživeli enotnost svojega narodnega telesa.”

Ko se je Kocbek leta 1943 oziral nazaj, je zapisal:

“Današnja neizbežna osvobodilna diferenciacija je vse tisto potisnila v ozadje . . .”

Z drugo besedo: Slovensko enotnost je razbila OF, ki ni vodila osvobodilnega boja, temveč komunistično revolucijo. Ob tem dejstvu smo se Slovenci razšli. Edvard Kocbek je potegnil z revolucijo in s tem pomagal narod razdvojiti.

Karel Mauser piše (Ljudje pod bičem, II,25):

“Bila sta dva koncepta za bodočnost. Sedanji oblastniki (komunisti) so imeli svojega in so se bali, da bi po končani borbi znalo priti na površje nekaj starega, naj bi bilo klerikalno ali liberalno. Beli so imeli svoj koncept, toda oboji so bili za svobodo. Če bi bilo to, kar je za nami, res samo vojska, bi svoboda imela samo en obraz. Ker pa je bila revolucija, sta bila dva obraza in drugega velik del naroda ni hotel. Zato je bilo treba moralne

principe prikrojiti — bilo je herojstvo ubijati nasprotnike na cesti, v domači hiši, laž so spremenili v resnico in jo oblekli v fraze, ki se še vedno ponavljajo.

Če gledamo preteklo borbo s stališča moralnih principov, potem tu ni izdajavcev, gre samo za revolucionarje in protirevolucionarje. Nasprotnik je imel pravico, da se je boril proti temu, kar se mu je po vesti upiralo.” — Kat Glas.

BELA KRAJINA

Joža Vovk

Griček za gričkom v daljavo se pne,
čriček za čričkom strune ubira,
beli oblček obzorje zastira,
v okencu drobnem nagelj cvete.

Truden voliček v breg se poganja,
vsepovsod sočen vonj trte diši,
v hramu prešerno vince kipi,
ej, danes ne bo nam do spanja!

Griček za gričkom v daljavo se pne,
sonce se v pisane rute lovi,
saj se odpirajo srca ljudi.
prisluhni — še tebi zdaj pesem privre!

PRIPOMBA: Joža Vovk, Gorenjec po rodu, je bil za kaplana v Beli krajini okoli leta 1955. Njegova pesem je torej še zelo nova.

Baragov tipka

★ KAKO HITRO MINE LETO, pa je pred nami prva nedelja v novembru (letos dne 7. nov.) z našim obiskom grobov in spominom dragih pokojnih. Na keilorsko pokopališče bomo odšli po naši redni slovenski maši v Clifton Hillu, nekako od pol ene do ene ure. Na razpolago bo tudi avtobus, če bo le dovolj priglašencev, ki nimajo lastnega prevoznega sredstva. Na pokopališču bomo okrog pol dveh ter bomo imeli kot navadno molitve za pokojne. Po obisku grobov bomo nadaljevali pot v Sunbury, kjer se bomo v skupini udeležili vsakoletne procesije sv. Rešnjega Telesa.

Ta naša prva nedelja v novembru je za melbournsko skupino že tradicionalna. Naj se nas zbere čim več, gotovo pa vse narodne noše, kar jih premoremo. In seveda pevski zbor. Prosim tudi, da prinesete s seboj na pokopališče nekaj cvetja in svečk za okrasitev grobov.

★ Lepa domača je bila proslava pete obletnice Baragovega doma. Mnogo bivših fantov, zdaj že poročenih, je prišlo ta večer k nam s svojimi družinicami. V naši sredi je bilo tudi nekaj dobrotnikov hostela. Nadškofijo je zastopal generalni vikar Msgr. L. Clarke, s katerim je prišel tudi stolni dekan Father T. Little, katoliški emigracijski urad pa njegov direktor Father M. Rafter. Povabilu se je odzval tudi provincial avstralske frančiškanske province, Very Rev. P. Ambrož Ryan O.F.M., ki se je prav one dni mudil v Melbournu. Spremljal ga je p. Bernardin Bradbury O.F.M., predstojnik našega redovnega semenišča v Box Hillu. Od vladnih emigracijskih oblasti je bil med nami Mr. Frank de Grood, glava socialnega oddelka.

Kako hitro je minilo pet let, kar je začel delovati naš Baragov dom. Ko gledam dolge sezname fantov, se mi zdi, da so včeraj s kovčkom v roki pozvonili pri glavnih vratih . . . Mnogi izmed njih so danes poročeni, drugi še vedno samski, pa eni kot drugi radi pridejo pogledat svoj bivši dom. Nekateri pa so se poizgubili bogsigavedi kod po širni Avstraliji. Prav vsakemu je Baragov dom po svoje koristil, če je fant le hotel. Žal, nekatere dol-

go vzame do spoznanja, da jim je pater hotel samo dobro.

Baragov dom je še vedno največja slovenska družina v Avstraliji. V družini je pa tako, da je včasih smeh, včasih jeza, včasih debata različnih mnenj . . . končno smo si pa spet vsi dobri ob skupni mizi domačih jedi. Kdor ne verjame, naj pride pogledat!

★ Odbojkarji tarnajo, da nimajo kje vaditi, ko smo prav na igrišču izkopali tako veliko jamo za dvorano in cerkev. Bog daj, da bi jama kmalu dobila stene in streho ter bi vsaj dvorano čim prej imeli. Ta teden smo dobili mešalnico za cement, gradivo tudi že čaka, pa tudi leva stena se je že dvignila za nekaj opek iznad temelja. Le delavcev ni in bojim se, da je dosti obljub ostalo samo na ustih. Pridite no, prostovoljci, za sobote in nedelje! Zdaj je na vrsti čiščenje stare opeke, obenem pa pomoč zidarjem in zidanje samo. Kako lepše gre delo izpod rok, če je več ljudi skupaj! Potem tudi dobre volje ne manjka.

Za cerkev smo do danes nabrali £7,646-9-9. Zadržna številka darovalca je 682. Imen mnogih znanih slovenskih družin v Melbournu še ni na seznamu. Zato pa še lepša zahvala vsem, ki ste doslej pokazali svoje sodelovanje. V kolikor vam je mogoče še kaj darovati, vam bom iz srca hvaležen.

★ Poročili so se sledeči pari: Franc Pavuna je dne 4. septembra pred oltarjem srečal Alojzijo Drozg. Ženin je iz Podgorice, župnija Moravče, nevesta pa iz Maribora. — Isti dan sta si obljubila zakonsko zvestobo Albin Havnik in Emilija Žiško. Ženin je doma iz Črne, nevesta iz Otovcev v Prekmurju. Obe poroki sta bili pri Mariji Pomagaj v Kew. — Na avstralskih Brezjah smo imeli poroko in domače slavlje v našem domu tudi dne 11. septembra, ko se je ženil naš bivši fant in sin naše kuharice (Kregarjeve mame), Emil Kregar. Seveda je moral dati večer prej za fantovščino, da se je odkupil. Rojen je bil v Ilirski Bistrici in krščen v Trnovem. Njegova nevesta je Sonja Čebin iz St. Albansa, rojena v begunski družini v

Puchbachu v Avstriji. — Dne 16. septembra je bila poroka v Marijini cerkvi v Kynetonu: Štefan Luk (tudi naš bivši fant), rojen v Murski Soboti, je dobil za ženo Renato Ano Weidlich, rojeno v Nemčiji. — Ni še bila omenjena slovenska poroka, ki se je vršila dne 14. avgusta v St. Albansu: Anton Aupič, doma iz Kota, župnija Semič, je rekel "da" Hildegardi Jakob, rojeni v slovenski družini v Grazu v Avstriji. — V Adelaidi (cerkev sv. Martina, Greenacres) pa so obhajali poroko dne 2. oktobra, ko je stopil pred oltar Alojz Meglič, doma iz Dvora pri Murski Soboti. Za ženo je dobil Melvo May Sweeney, rojeno v Avstraliji.

Vsem novoporočenim parom iskrene čestitke!

★ Čestitamo pa tudi družinam, ki so bile blagoslovljene z malčki. Tele krste smo imeli pri Mariji Pomagaj v Kew: Paulina je hčerka Martina Gjura in Roswithe r. Klampfer iz Noble Parka; krščena je bila dne 11. septembra. — Dne 19. septembra je bil krst prvorojenca družine Pavla Kruh in Slavke r. Mihelčič iz Rosanne na ime Andrej Ivan. — Isti dan je bil krst sinka Antona Poklarja in Ane r. Iskra iz St. Albansa, ki ga bodo klicali za Evgena. — Dne 2. oktobra smo krstili Lunette Thereso, hčerko Slavka Drezga in Terezije r. Kukovec, Prahran. Bratca Aleksander in Andrej, vneta gojenca Slomškove šole, ji gotovo vsak večer pojeta in igrata uspavanko. — V Adelaidi pa smo dne 25. septembra v cerkvi Kristusa Kralja, Lockleys, krstili Nives Ano, hčerko Danila Kreseviča in Ivanke r. Šajn, Clovelly Park. Dan kasneje je v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh, obšla

krstna voda Antona Alojza, sinka Ivana Luterja in Angele r. Denša, Woodville West.

★ Otroci naše Slomškove šole so se zopet izkazali ter nam po maši dne 19. septembra priredili prav prijetno očetovsko proslavo. Pristrčna zahvala njim in požrtvovalni Anici za prijetno urico v dvorani. Otroci so po dvorani nabrali £12-13-6 prostovoljnih prispevkov ter mi jih izročili v poseben namen, ki naj bo za tisk še tajnost. Objavili ga bomo v januarski številki, do takrat pa bralci le bodite malo radovedni.

★ Čez teden je pri Mariji Pomagaj v Kew redno sveta maša ob sedmi uri zjutraj; polsedme maše po odhodu p. Odila seveda ni več. Kadar sem izven Melbourne in holandski pater, ki gostuje v našem hostelu, ni doma, dnevna maša naravno mora odpasti. Nedeljsko sveto mašo ob osmih bomo obdržali na prve tri nedelje v mesecu, na četrto nedeljo pa bo maša v naši kapeli ob desetih namesto ob osmih. Mašo bo imel drugo in četrto nedeljo holandski pater, ker mene ti dve nedelji v mesecu ni doma.

★ Oktober je mesec sv. rožnega venca. Lepo bi bilo, ko bi po naših družinah spet začeli s to družinsko molitvijo, ki je bila po slovenskih hišah vedno tako razširjena. Bilo bi več blagoslova in manj razbitih družin. — K rožnovenski pobožnosti se bomo zbrali pri Mariji Pomagaj v Kew s sredo 27. oktobra ob pol omih zvečer. Pridite v čim večjem številu!

Izpod Triglava

HUD NAPAD NA JOSIPA VIDMARJA zaradi njegove obrambe slovenstva je izšel v tisku v zagrebški filozofski reviji "Praxis". Napad je napisal znani srbski zagrizenec Dobrica Čošić, ki je pred časom z njim polemiziral zaradi slovenstva Dušan Pirjevec. Vidmar je na napad odgovoril v ljubljanskem "Delu". GLAS SKA v Argentini dostavlja: Znano je, da Čošić piše po osebnih Titovih navodilih.

NA JEŽEVEM BRDU so ljudje zvedeli, da je njihov kaplan prestavljen na drugo faro. Hoteli so se mu izkazati hvaležne. Na tihem so med seboj zbirali denar, da kupijo kaplanu za spomin nekaj osebnih potrebščin. Pa je prišlo na uho miličniku. Ustavil je Muhičevo Katro, ki je ravno spet nekaj nabrala. Nahrulil jo je: Vi izrabljate verska čustva v osebne namene! Zakaj zbirate denar za kaplana? — Katra je mirno odgovorila: Saj bomo tudi zate, kadar bomo zvedeli, da odhajaš tako daleč kot zdaj naš kaplan.

V CELOVCU je močno zaslovel mladi slovenski slikar in risar Valentin Oman, doma iz štetna pri Maloščah. Prejel je že več nagrad v tekmah z drugimi slikarji. Prireja pa tudi lastne razstave, ki so deležne obilne hvale. Oman slika v moderno — abstraktnem slogu. Veliko še pričakujejo od njega, ker je še zelo mlad in komaj na začetku svojega umetniškega razvoja.

KOROŠKI SLOVENCi so bili v letošnjem poletju zelo veseli, ko jih je obiskala skupina gradiščanskih Hrvatov iz Burgerlanda. Prišli so iz vasi Uzlop. Gradiščanski Hrvatje so s koroškimi Slovenci vred narodna manjšina v Avstriji in se z njimi skupno zavzemajo za narodne pravice. Njihov pevski zbor je nastopil s svojimi pesmimi in godbo med Korošci. Bili so po večini fantje in dekleta.

POLŠNIK NAD LITIJO je med vojno veliko trpel. Zasedli so ga Nemci in večino domačinov poslali v Nemčijo na prisilno delo. Na nekaj kmetij so nastanili Nemce. Cerkev in župnišče so močno razdejali, kar je pa ostalo, so po vojni skoraj uničili še domači sovražniki vere. Obnova se dol-

go ni smela pričeti. Vendar so polagoma cerkev precej obnovili in je danes dosti uporabna. Zdaj je na vrsti župnišče, ker župnik Perčič stanuje v nekdanji kašči. Izseljenci v Ameriki so se zavzeli za zbiranje denarne pomoči in trije rojeni Polščani so objavili v listih apel za zbiranje dolarjev.

TEDENSKA TRIBUNA v LJUBLJANI piše, da se je zadnja leta v Sloveniji ločilo 10,500 zakon-skih parov. Posledica tega je, da ima danes Slovenija okoli 14,000 osirotelih otrok. List apelira na zakonce, naj vendar poslušajo svojo vest in opustijo misel na ločitev. Naj vendar pomislijo: Večina mladih kriminalcev, mladostnih prestopkarjev in drugih problematičnih otrok puščajo za seboj razdrte družine!

V OPATIJI, NA BLEDU, v Portorožu in Dubrovniku so za privabljenje tujih turistov, posebej pa za pritok deviz v Titovino, ustanovili igralnice. Ena je celo na ladji na morju pred Umagom. Igrajo z ruletami. Da so igralnice še bolj privlačne, povsod nastopajo mlada dekleta v raznih vlogah in se tudi prodajajo. Potreba deviz vse to "opravičuje". Vendar so oblasti toliko "obzirne", da pustijo v te prostore le tuje turiste, domačim je vstop prepovedan.

"TRDI" DINAR pride v promet v novem letu 1966. Vreden bo toliko, kot sedanjih 100 dinarjev. "Trd" in menda tudi trden bo tako, da bo upoštevan tudi onkraj meja Jugoslavije. Vsaj tak namen imajo z njim. Bodočnost bo povedala.

TOVARNA KRISTALA V HRASTNIKU je potrebovala devize za nujne reforme v obratovanju. Obrnila se je zanje na jugobanko, ki je pa prošnjo zavrnila. Potem se je vodstvo tovarne obrnilo na inozemstvo. Prišel je odgovor, da imajo enako prošnjo za enako podjetje v južni Srbiji, torej Sloveniji ne morejo dati. To je bilo za Hrastnik več kot presenečenje. Doslej je hrastniška tovarna krila potrebe vse države. Naenkrat je zvedela za tekmo na jugu, poleg tega pa nima kapitala za potrebne reforme. Sklepajo, da bodo slovenski delavci prejeli povabilo, naj se preselijo v Srbijo. (Glas KA.)

V STOPIČAH pod Gorjanci in v okoliških vaseh v bližini Novega mesta nimajo niti ene gostilne, prodajalno pa samo eno v Stopičah, ki pa že davno ne zasluži tega imena. Kruh, meso in še marsikaj morajo hoditi kupovat v Novo mesto, doma denarja niti napraviti ne morejo, kajše, da bi kaj potrebnega kupili. Oblasti samo besedičijo o enakopravnosti vseh občanov, praksa je pa ta-

ka, da se za ljudi pod Gorjanci nobena oblast ne zmeni. — Tako in podobno slika razmere tam dopis v ljubljanskem DELU.

V BREZNICI NA GORENJSKEM je rado-
vlijsko čebelarstvo postavilo spomenik sla-
vnemu Antonu Janšu, ki je čebelaril cesarici Ma-
riji Tereziji in napisal o čebelah mnogo novega.
Spomenik obstoji v tem, da so 200 let stari Jan-
šov čebelnjak obnovili in mu vrnilo nekdanjo ob-
liko.

MARIBORSKA REVIJA "DIALOGI" je po-
šteno oštela tiste Slovence, ki z "južnimi brati"
ne spregovore slovenske besede. V pogovoru z
njimi se poslužujejo neke "jugoslovanščine", ki
je v ustih Slovencev smešna do skrajnosti. Če Srbi
in Hrvati trdijo, da slovenščine ne razumejo, jim
ni zameriti, ker jim Slovenci ne dajo prilike, da
bi jo iz njihovih ust slišali. S tem kažemo Slovenci
nekaj "lakajske zakompleksiranosti" . . . MISLI
bi k temu rekle: V Avstraliji je najbrž prav toliko
takih "lakajev", kolikor je (tako imenovanih) —
Slovencev . . .

VSAK TRETJI RIBNIČAN je zdaj v Nem-
čiji na delu in v zadnjem času imajo v Sloveniji
sploh precej čisto novih izseljencev in to so delov-
ni ljudje, ki hodijo delat v Nemčijo in Avstrijo.
Samo iz Prekmurja jih je nad 5,000, pa seveda tu-
di iz drugih predelov Slovenije. — Tako piše v
ljubljskem listu sam Tone Seliškar, opisuje bo-
gastvo Nemčije in dostavlja: Naš delavec pride
kmalu nazaj s svojim avtomobilom . . .

NA OBČINAH PRI TRSTU so imeli Slovenci
v nedeljo 12. septembra vsakoletno fatimsko pro-
cesijo, že 17. po vojni. To je vsako leto največja
slovenska manifestacija v Italiji. Letošnjo je vodil
mariborski škof dr. Držečnik, Maševal in pridigal
je sredi trga. Ljudstva je bilo ogromno, razpolo-
ženje vedro. Škof je pridigal o Slomšku: o njego-
vem delu za versko in narodno utrditev Sloven-
cev. Poseben poročevalec našemu listu dostavlja:
"Prelepi so taki dnevi, ko se Slovenci najdemo
skupaj iz vseh krajev na Tržaškem in Goriškem, iz
vseh stanov, v zastavah, uniformah, narodnih no-
šah — ob slovenskem petju in slovenskih molit-
vah. Tedaj čutimo, da vendarle rastemo v vsakem
pogledu."

NA SNEŽNIK na Notranjskem hodijo na lov
na medvede Avstrijci, Nemci, Italijani in drugi
tujci. Kdor medveda ustrelj, mora plačati od 1,000
do 2,000 dolarjev.

Misli, October, 1965

OBEŠENJAŠKI HUMOR V LJUBLJANI

SVOBODNA SLOVENIJA V ARGENTINI je
objavila letak, ki ga je dobila iz Ljubljane in o
njem pravi, da so ga po Ljubljani in drugod
raztresli v velikem številu. Glase se:

OSMR TNICA

Globoko pretresni javljamo žalostno
vest, da je v cvetu mladosti v hudih boleči-
nah umrla na posledicah gospodarske re-
forme naša predraga, ljubljena in nepo-
zabna

STARA CENA, r. "Z L A T I Č A S",

vdova po padlem štandardu

Pogreb drage pokojnice bo na dan po-
dražitve na pokopališču Sv. Deficita pri
Beogradu.

Globoko žalujoči sestri: Plača in Pokoj-
nina, boter Dolar in neusmiljena mačeha
Rubelj.

Prosimo tihega preklinjanja.

Šef spreveda:

NOVI DINAR.

DOLINA V PRERIJI

I. Burnik

*Govori, dolina!
Pokaži, kaj skrivaš v naročju
med griči v puščavi,
kaj v krilu po širni peščeni planjavi.
Govori, pokaži!*

*Me miče lepota
razcvetene trate,
prepevanje ptic in pomlad.
Ah, spet bi okušal to rad,
kar svoje sem dni.*

*Žejna vsega
v preriji dolina molči.*

NAŠI ODLIČNJAKI IZ BELE KRAJINE

Marija N., Melbourne

RAZVESELILA SEM SE PRISPEVKA Jurija Podgorca o Beli krajini v zadnji številki. Nisem sicer Bela Kranjica, prepotovala sem jo pa od Semiča do Preloke in Vinice.

Jurij je mimogrede omenil, da je Bela krajina dala Slovincem poleg Otona Župančiča še druge kulturne delavce. Nič ni namignil, da bi mislil kaj napisati o teh drugih. Radovedna sem, če jih pozna po imenih. Morda ne bo odveč, če jih nekaj naštejemo po biografskem leksikonu.

KNJIŽEVNIKI

Jurij Grabrijan, pisatelj in politik, se je rodil v Adlešičih 1.1800. V Ljubljani je bil Prešernov in Slomškov sošolec. Že v zgodnji mladosti se je navdušil za slovensko literaturo. Pisal je pesmi. Postal je duhovnik in je umrl 1882 kot dekan v Vipavi. Bil je ustanovni član Slovenske matice, o kateri je nedavno pisal v MISLIH Janez Primožič iz Brisbane. Sodeloval je pri izdajanju BERIL za gimnazijce.

Jurij Kobe je bil eden naših prvih narodopiscev. Rodil se je 1. 1807 v Sodevcih ob Kolpi. Umrl je kot župnik na Čatežu pod Zaplazom 1. 1858. V Beli krajini je zbral obilo ljudskih pesmi, pravljič in drugega narodnega blaga. Objavljal se v Novicah. Visoko ga je čislal Franc Levstik in ga omenja tudi v svojem znamenitem spisu "Potovanje od Litije do Čateža."

Ivan Navratil se je rodil v Metliki 1. 1825. Oče mu je bil Čeh, mati domačinka iz Rosalnic pri Metliki. Tudi Navratil je poskusil študirati za duhovnika, pa je misel opustil. Postal je uradnik v Ljubljani in na Dunaju. Leta 1848 je začel izdajati mladinski list VEDEŽ, ki so ga pa tudi odrasli radi brali. Ko je list že po dveh letih iz finančnih razlogov prenehal, je Navratil pisal v druge liste in Zbornike. Marsikak spisec je zašel v gimnazijska Berila in sama sem videla njegovo ime v starih šolskih knjigah še po letu 1900, če se ne motim. Navratil je umrl leta 1896.

Davorin Nemanič, šolnik in jezikoslovec, se je rodil v Rosalnicah 1850. Umrl je 1929 v Zagrebu. Nazadnje je bil šolski nadzornik v Sarajevu. Pisal je veliko v Ljubljanski zvon in druge revije.

Davorin Judnič, tudi šolnik in profesor, se je rodil v Semiču 1. 1860. Pisal je v učiteljski glasili Učiteljski tovariš in Popotnik. Zaradi njegove odlične narodne zavednosti ga je oblast porivala iz kraja v kraj in končno 1. 1914 upokojila. Umrl je v Ljubljani 1. 1920.

Ivan Anton Režek, poznejši Amerikanec, je prišel na svet na Krašnjem vrhu pri Metliki 1. 1867. V svojem 20. letu je odšel v Ameriko k svojemu rojaku škofu Vertinu, ki je bil drugi Baragov naslednik v Marquetteu. Postal je duhovnik in bil potem celih 51 let župnik v Houghtonu nedaleč od Marquettea. Pisal je veliko in izdal dve debeli

knjigi v angleščini o misijonarju Baragu in njegovi škofiji Marquette. Leta 1930 ga je sedanji urednik MISLI pridobil za to, da je sredi lepe slovesnosti v marquetteški stolnici tedanjemu škofu Nussbaumu izročil v imenu ameriških Slovencev prošnjo za početek dela za Baragovo beatifikacijo. Urednik MISLI je nekoč izrazil obžalovanje, da Režek ni postal naslednik na Baragovi škofijiški stolici. Umrl je Režek leta 1946. Popisal je tudi življenje obeh drugih marquetteških škofov Mra-ka in Vertina. Ameriška univerza mu je podelila častni doktorat.

Engelbert Gangl, zelo znan učitelj in pisatelj, se je rodil v Metliki leta 1873. Učiteljeval je v Rudanjah na Vipavskem, v Idriji, Trstu in Ljubljani. Leta 1919 je postal višji šolski nadzornik v Ljubljani. Sodeloval je pri Sokolu in organiziral učiteljsko v "naprednem" smislu. Bil je soustanovitelj Učiteljske tiskarne, ki se danes imenuje "Jože Moškric" in tiska verske stvari, kolikor jih pač je tam dandanes. Gangl je znan kot pisatelj zlasti po svojih povestih Veliki trgovci, Trije rodovi in Beli rojaki. Posebej se je udeleževal v pisanju za mladino, kateri je ustanovil list Zvonček in ga dolgo sam urejeval. Umrl je leta 1950.

Dr. Evgen Lampe je tudi iz Metlike, rojen 1874. Postal je doktor bogoslovja in kanonik v Ljubljani. Čeprav je deloval na mnogih drugih področjih, je vendar tudi ogromno pisal. Bil je urednik Pomladnih glasov. Doma in sveta in Slovenca. Leposlovja sam ni veliko napisal, bil je pa močno razgledan v vsej evropski in domači literaturi, ki jo je redno ocenjeval, včasih gotovo prestrogo. Umrl je še mlad leta 1918, pobrala ga je gripa.

Dr. Niko Zupanič je bil doma v Gribljah, rojen leta 1876. Postal je znamenit etnolog, ki mu je veljava segla daleč čez meje Slovenije. Ustanovil je list Etnolog in ga urejeval 13 let. Objavil je nad 200 razprav o etnoloških vprašanjih Balkana, Male Azije in drugih krajev. Umrl je v Ljubljani šele leta 1961.

Janko Lokar, literarni zgodovinar in narodopisec, je bil iz Črnomlja, r. 1881. Bil je profesor in nazadnje ravnatelj klasične gimnazije v Ljubljani. Veliko je napisal o Beli krajini in bil urednik Lovca. Napisal je temeljito knjigo o psih ptičarjih. Umrl je v Ljubljani 1963.

(Konec prihodnjič.)

TEDEN "ZASUŽNENIH NARODOV"

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE imajo "teden" pod gornjim imenom uradno proglašen in ga praznujejo vsako leto. Gre za to, da svobodni svet ne pozabi narodov in ljudstev, ki so padli pod komunistični korobač. Obenem gre za to, da se svobodni svet znova opozori: pazi na svojo svobodo, komunizem ne miruje!

V Avstraliji se je sprožilo gibanje, da bi se "Teden zaslužnenih narodov" uvedel tudi tu. Pripadnikov teh narodov je v Avstraliji zelo veliko, nekaterih več, drugih manj. Da bi se med seboj bolje spoznali in da bi tudi tu prišlo do razglasitve "Tedna zaslužnenih narodov", so sestavili poseben odbor, ki mu načeljuje avstralski javni delavec R. W. Bolton v Strathfieldu. Na svojem seznamu imajo nič manj kot 32 narodov od A do U, med njimi Slovence.

Niso še uspeli, da bi Avstralija uradno razglasila tak teden. Z vso simpatijo je pa vzela na znanje, da si ga predstavniki zaslužnenih organizirajo sami za začetek. To so res napravili in pred nami je njihov razglas z vabilom na udeležbo.

Misli, October, 1965

TEDEN ZASUŽNENIH NARODOV bo v Sydneyu od 24. do 30. oktobra. Vršila se bodo zborovanja, skupni obedi, razstave in koncerti. Tu ne moremo iti v vse podrobnosti, le nekaj poglobitvenih prireditev naj omenimo.

V nedeljo 24. oktobra pop. ob 3. bo veliko skupno zborovanje v Trocaderu, George St. Nastopili bodo govorniki znanih imen, med njimi minister William McMahon.

V sredo ob 8. zvečer, 27. oktobra, bo kulturni festival s pevskimi nastopi v Konservatoriju.

V petek zvečer zopet veliko zborovanje v Macquarry Avditoriju. Med govorniki je dobro znani Laurie Short in več drugih zastopnikov organiziranega delavstva.

V soboto 30. okt. se bo teden zaključil v sydneyskem Town Hallu s koncertom združenih baltičkih pevcev.

Odbor "Tedna zaslužnenih narodov" je tudi naprosil sydneyske cerkve, da bi se v njih molilo za osloboditev zaslužnenih v nedeljo 24. oktobra.

LJUBLJANSKI NADŠKOF NA ANGLEŠKEM

(Poroča g. Kunstelj v Londonu)

NA POVABILO LIVERPOOLSKEGA NADŠKOFA dr. Becka je prišel nadškof dr. J. Pogačnik v spremstvu g. Julija Slapšaka na Angleško. Bilo je popoldne 31. avgusta. Na letališču sta ga pričakala tukajšnji slovenski župnik in g. Susterick iz Kalifornije. Najprej je nadškof odšel med Poljake na njihovo centralo v Londonu, kjer je ves čas svojega bivanja užival gostoljubje generalnega vikarja za poljske vernike.

Naslednje dni si je ogledal zanimivosti Londona, zlasti cerkve in muzeje. Napravil je tudi več obiskov. Med drugim je bil na kosilu v apostolski delegaturi, kjer ga je prisrčno sprejel sedanji delegat, nadškof Cardinale, ki je po rodu Kanadčan. Prav tako ga je sprejel westminsterski kardinal Heenan, kjer pa ni mogel ostati na večerji, ker je imel napovedano sv. mašo zvečer v Slovenskem domu. Sta se pa dogovorila, da bo skupna večerja — v Rimu.

V soboto 4. septembra je nadškof odšel v Bedford, kjer je imela drugi dan biti birma. Zvečer ob 7. je bil slovesen sprejem in pozdrav v mestnem gledališču, ki so ga Slovenci iz raznih krajev južne Anglije napolnili. Na pragu je visokega gosta sprejela Rahbergerjeva Jožica z narodnim šopkom in lepimi pozdravnimi besedami. V dvorani so nastopili otroci z lepo kratko akademijo. Pozdrave sta izrekla v slovenščini tukajšnji župnik g. Kunstelj, v angleščini pa kanonik Hulme, ki se je nekaj dni poprej vrnil iz Moskve. Tja je namreč peljal skupino Angležev, da so v moskovskih cerkvah molili za mir in edinost. V svojem govoru je rekel, da je obisk ljubljanskega nadškofa za njegovo faro najvišja čast, kar jih je doživela v 100 letih obstoja.

Nato se je razvila zabava vse do polnoči. Igrala je domača godba.

Najlepši dan je bila nedelja 5. septembra, ko se je zbralo nad 200 rojakov v župnijski cerkvi. Ob 11. je vstopil nadškof v spremstvu 23 birmancev in asistence. Pričela se je slovesna maša in med njo je bila pridiga o pomenu birme za modernega človeka. Birmoval je nadškof takoj po pridigi in sicer sede pred oltarjem, kot je navada v Angliji, ves obred je pa bil v slovenščini. Kot diakon je pomagal g. dr. J. Zdešar, direktor dušnega pastirstva v Nemčiji, ob njem pa g. A. Sterle iz New Yorka in domači kanonik Hulme. V spremstvu sta bila tudi g. Julij Slapšak iz Clevelanda in g. I. Kunstelj iz Londona. Pontifikalna maša

je bila v slovenščini in to je bilo nekaj novega za Anglijo, ki ima še vedno vse pete maše v latinščini. Celotno opravilo je trajalo malo manj ko dve uri.

Da ne bi sedli k mrzlemu kosilu, so ga Slovenci naročili kar v hotelu, in bilo je točno pripravljeno. Zopet je bilo nekaj pozdravnih in zahvalnih nagovorov, nato so se oglasile pesmi. Kar hitro so potekle ure do petih litani, ki jih je spet v cerkvi vodil nadškof. Vreme smo imeli izredno lepo, čeprav se letos na splošno ne moremo pohvaliti z dobrim poletjem.

Seveda so nadškofov prihod omenjali mnogi angleški časopisi. Radio BBC je posnel ves potek slovesnosti in naslednjo nedeljo ga je oddajal v kulturni uri za domovino.

Na mali šmaren 8. sept. zvečer je nadškof maševal v slovenski kapeli v Londonu. Maša je bila po namenih Apostolstva sv. Cirila in Metoda, zato se je je udeležil tudi predsednik Apostolstva msgr. L. Staniszewski in z njim tajnik p. J. Lang, po rodu Čeh. G. Nace Čretnik, direktor dušnega pastirstva v Franciji, je moral prejšnji večer odpotovati. Tudi v Našem domu smo se po maši zadržali v razgovoru in zabavi do pozne ure.

Naslednjega dne je nadškof odpotoval v Bristol na obisk ondotnega katoliškega škofa, povabil ga je pa na obisk tudi anglikanski škof Thompkins, ki vodi delo za zedinjenje. Ogledal si je tudi več katoliških šol. Povsod je bil zares ljubeznivo sprejet.

V soboto je odpotoval z vlakom skozi Wales v Manchester in Rochdale, kjer so ga zvečer sprejeli tamkajšnji Slovenci pred konventom na William

Streetu. Darja Sušnikova mu je podala lep narodni šopek in ga pozdravila. V kapeli je bila pesem "Pridi sv. Duh" in blagoslov.

V nedeljo 12. septembra so se v isti kapeli ponovili prizori iz Bedforda, ko je 12 birmancev pristopilo za sv. birmo. Pri maši sta pomagala g. Grgič in Fr. Glancy, ki je domači duhovnik pri sestrah Palotinkah. V pridigi je g. nadškof poudaril pomen sv. birme, čestital staršem, ki imajo katoliške šole za otroke in opozoril na molitev in pokore za ves. zbor, ki se le kmalu spet zbral v Rimu. Fr. Glancy je prebral berilo in evangelij v angleščini.

Po maši je bilo skupno kosilo v bližnji ukrajinski dvorani, kjer je bila tudi pozdravna akademija s petjem moškega in mešanega zbora ter recitacijami. G. nadškofa je pozdravil Vinko Grobelnik.

Sledile so še pete litanije v kapeli in blagoslov. Potem so se udeleženci razšli po svojih domovih zadovoljni in srečni, da so imeli med seboj svojega nadpastirja.

G. nadškof je šel še blagoslovit novi dom družine Ivanovič v Haslingdenu.

Naslednjega dne je odpotoval z letalom iz Manchestra v Rim, ker je bil že blizu začetek novega zasedanja veseljnega zbora.

DESESTA OBLETNICA SLOV. ZBORA

TRIGLAV

Vlado Trampuž, Melbourne

Deseta že obletnica

"Triglava" je med nami.

Od sto mogočih pevskih strun
v deseti še smo zbrani.

Dosegli smo torej desto leto. Vem, da ne v kronani popolnosti, pa tudi ne v golem meketanju. Truda je pa za nami obilo.

Saj smo za trud pač rojeni. Naš trud naj pusti za seboj dobre sadove in jih posreduje zanamcem, kakor smo mi od svojih prednikov podedovali lepo slovensko pesem.

Naše bajte se bodo sesule v prah, mi sami se bomo vrnili v prah, sadovi našega dela pa nikdar! Držimo skupaj in delajmo, da bo naša pesem še pela, ko nas ne bo več. Hočem reči: Na ploščah!

Pevski zbor brez svojih plošč je kakor slikar brez slike.

Nikdar ne bom pozabil besed prof. Ludvika Klakočerja, ki mi jih je rekel ob obisku v Melbourneu, ko je bil tu s svojimi škrjančki:

"Trampuž, držite Triglav za vsako ceno!"

Držim ga že deseto leto. In nadaljevati moramo, ker pesem je ena od veselih moralnih tolažb in spominov. Držati moramo, ker obiskovalci naših prireditev zahtevajo. Nadeljevati moramo, da damo zgled in pobudo slovenskim delavcem na drugih kulturnih področjih. Pesem pa naj družijo vse, podpira vse, na vseh straneh preprečuje razdore!

Zaključujem z lepo zahvalo gospe Rozini

Misli, October, 1965

Sterle za sodelovanje z zborom Triglav. Največje priznanje pa gre mirnemu, zdaj že desetletnemu, pa vedno spočitemu pevcu Viljemu Starcu.

Nadalje želim omeniti naslednje: Danilo Oblak, Pavel Kruh, Jože Grilj, ki je moj dobri in mirni kritik. Pa še spoštovani Franc Zgoznik, veseli Ludvik, slavček Janez Gustinčič, suhi Miro in častni šime.

Na prireditvi bomo razstavljali svoje desetletne spomine.

VSİ NA PROSLAVO DESETE OBLETNICE
ZBORA TRIGLAV!

SLOVENSKI ZBOR "TRIGLAV",
MELBOURNE
vabi na

PROSLAVO DESETLETNICE
OBSTOJA

v soboto 6. novembra zvečer

NORTH MELBOURNE HALL

S p o r e d

7:30 do 8:15 bomo vrteli naše plošče

8:15 do 8:45 nastopi in recitacije

8:45 do ???? prosta zabava

Za zbor Triglav:

Vlado Trampuž

mož in žena

SLOVENSKIM STARŠEM

Antonija Vodopivec

FESTIVAL UMETNOSTI V SYDNEYU

ZA LETO 1965

MARSIKDO BI DEJAL, kaj se pa to nas tiče, saj nimamo nič slovenskih umetnikov v Avstraliji, če pa so, bi jih na prste ene roke kaj lahko preštel. To bo najbrž tudi res, toda v tem primeru ne gre za starejše ljudi, tu mislim na naše najmlajše, otroke slovenskih staršev, ki tukaj rastejo in bodo oplemenitili to deželo z vsemi dobrimi in slabimi dejanji. Koliko dobrega in slabega bodo pa tukaj pustili in nam delali čast ali sramoto, je pa odvisno od otrok, staršev in vse slovenske skupnosti. Mnogo je že otrok, ki se ukvarjajo z eno ali drugo umetniško panogo; tem in njihovim staršem je namenjen pričujoči članek.

V zadnjih petih letih so priredile razne umetniške skupine v Sydneyu takozvani umetnostni festival (Arts festival). Pri tem festivalu nastopajo otroci osnovnih in tudi višjih šol, kateri obiskujejo poleg vsakdanje še kakšno drugo šolo, kjer poskušajo svoje umetniške talente v igranju instrumentov, petja, baleta, risanja, upodabljanje umetnosti, kot so glina, gips, les in še mnogo drugih. Ne morem omeniti vseh prereditev festivala, ker bi bilo predolgo, omeniti mislim letos samo dva, ker je nastopila tam tudi slovenska deklica, to je Lili Clemente, nam že dobro poznana kot baletka. Najbolj zanimivo je to, da ni obkraj nastopila v baletni umetnosti, pač pa je enkrat pokazala svoj umetniški risarski talent. Dve višji šoli v Sydneyu sta pripravili za festival komično opero "H.M.S. Pinafore", kjer so sodelovali samo dijaki in dijakinje. Za to predstavo jim je bilo potrebno vabilo in program s primerno ilustracijo, tudi naloga za te mlade ljudi. Predlaganih je bilo ogromno slik, skic in risb, izbrali so risbo v belem in črnem, ki jo je narisala Lili Clemente.

Druga prireditev pa je bila v Mosman Town Hall in tam samo baletna umetnost. Tudi tam je Lili nastopila v klasični baletni umetnosti v treh različnih plesih. Moje posebne čestitke gredo tu naši mladi umetnici in tudi njeni mami, katera ima toliko vztrajnosti in potrpljenja, da hčerko vedno priganja k šolskemu in umetniškemu delu.

Kaj pa vsi ostali otroci in starši v Avstraliji?

Opazam, da so se ljudje tukaj zelo polenili, kar se tiče umetnosti. Za denar pa tako vsi radi delajo. Največ pa je gotovo tu kriva malikovalna skrinjica, ki se ji pravi televizija. To je že pravi poganski oltarček skoraj v vsaki hiši, v katerega so uprte vse oči, od najmlajših do najstarejših. Kmalu bo televizija za ljudi tudi mislila in jim diktirala, kaj morajo in smejo misliti. Že je današnji mladini uničila vso fantazijo. Otroci si brez televizije ne morejo predstavljati nobene pravljice ali kaj podobnega. Prav gotovo je pravljica neresničen svet, nekaj posebnega. Vendar ostanejo skoraj vsakemu človeku v spominu prav tiste slike ali pesmi ali povesti, ki so popolnoma fantastične in čisto ven iz vsakdanjega življenja.

To je nekak začetek umetnosti in to je tisti del časa v človeškem življenju, ki je posvečen lepoti ustvarjanja daleč od vsakdanjega dela. Tisti del časa prinese človeku pomirjenje, razvedrilo in ga tudi oplemeniti.

Marsikdo bo dejal, to je zelo draga reč. V nekaterih primerih je, ne pa vedno. Vendar človek v vsakdanjem življenju zapravi veliko denarja za

---

"Blagor ti, če se ti je razodela dobra stvar, ki ti omogoča delo za bližnjega, da mu služiš kot človek človeku. Z delom za druge bogatiš svojo človečnost. Če ogradiš sebe od bližnjega, bo začela zaloga tvoje človečnosti vidno hlapeti.

Odpri oči in boš videl človeka, ki je potreben nekaj tvojega časa, nekaj tvoje prijaznosti, nekaj tvoje družine, morda nekaj tvojega dela. Osamljen, bolan. Morda samo neokreten, da si sam pomagati ne zna. Lahko ga dvigneš s samo dobro besedo, še bolje z dejanjem, ki je malenkostno zate, pa ima zanj velik pomen. Morda je neboljen otrok, morda nadložen starec.

In še drugih stvari lahko odkriješ, da ponudiš svoj delež prostovoljnega dela. Ne daj se ostrašiti, če se ti na prvi mah ne posreči. Nič za to, če moraš večkrat poskusiti, da najdeš pravo stvar za svoje udejstvovanje v službi sočloveka, ki je potreben tvoje dejavne bližine.

Dr. Albert Schweitzer

reči, ki niso nujno potrebne, pač pa si jih nabavi, ker so ali časovno moderne ali pa ker jih imajo že vsi sosede. Res pravi opičji svet! Priznam, da niso vsi ljudje umetniško nadarjeni, in mnogim umetnost nič ne pomeni. Je pa na drugi strani mnogo ljudi, ki bi se radi na tem polju udeleževali, pa niso imeli razumevanja, še manj pa prilike, da bi kdaj začeli.

Opazila sem tudi v slovenskih šolah v Sydneyu, da je tu ogromno otrok, katerim je dan ta talent, pa imajo na žalost ali brezbrizne ali nerodne starše, ki jih ne vzpodbujajo k plemenitemu izražanju v obliki umetnosti.

Slovensko društvo Sydney ima dvakrat na leto prireditve, kjer nastopajo samo otroci, in to zato, da se jim da tisti prvi začetni korak v življenje in tudi mogoče korak k slavi velikih umetnikov, kateri pa navadno v svoji dobi ne dobe priznanja in upoštevanja. Tudi ni potrebno, da je umetnost vedno združena z denarno nagrado, umetnost lahko tudi nudi človeku razvedrilo, zabavo in užitek.

Veliko je otrok med našo mladino, ki je več ali manj umetniško nadarjena in ki bi lahko narodu kaj doprinesla. Vsi tisti, ki kaj lepega napišejo ali narišejo, naj pošljejo v MISLI za objavo. Vsem ostalim umetnikom pa bomo dali priliko — na naših posebnih prireditvah — da se udeležujejo. Treba je le malo dobre volje in pa inštrumenta ali papirja ali krede ali barvic, da ne bodo naši otroci postali pravi sužnji televizije.

Risba Lili Clemente

Misli, October, 1965

IZ DNEVNIKA

Oton Zupnčič

*Tako sem bil v mislih in sam s seboj:
videl sem ga, pa ga nisem zapazil,
dokler ni bil tik pred menoj.*

*Klobuk je oddaleč že snel bil z glavě;
zdaj vem, kaj je hotel, saj se je priplazil;
a kakšne obraze imajo ljudje,
o Bože moj!*

*Pred kom! Pred menoj se mu je zmegal glas,
obraz se mu zmučil je v smeh grenak:
"Če bi mogli, gospod. . . kje je Štepanja vas?"*

*Kako, rojak?
Da si slepec, z ušesom je ne zgrešiš,
in povrhu še gluhi, se pritiplješ do nje:
ne cepi se cesta, ni poti navzkriž,
pogovor razloči od prvih se hiš . . .
A nisem se spomnil na vbogajme
in pokazal sem Štepanjo vas mu molče.*

*Odšel je. Zjasnilo se vse mi takoj —
le: kakšne obraze imamo ljudje,
o Bože moj!*

PRI BRATU JANEZA XXIII.

Številna skupina slovenskih rojakov z Goriškega se je na romanju ustavila tudi v rojstni vasi papeža Janeza XXIII. Mednje je prišel papežev brat Ksaverij Roncalli, 82 let star. Razvil se je govor:

"Koliko let imate?"

"Na vsako nogo 41."

"Ste bili večkrat v Rimu?"

"Vsaj desetkrat. Štel nisem."

"Srečni ste, da ste imeli takega brata."

"Res. Zdi se, da je nekaj dobrega storil. Vsaj tako priča to, da neprestano prihajajo semkaj romarji. Že več kot en milijon jih je prišlo."

"Bog vam daj še veliko let življenja!"

"Bogu ne stavim mej. Prosim ga pa vedno le za eno leto vnaprej."

"Ko boste umrli, vas bo brat papež popeljal visoko gor."

"Lassu non c'e camorra! Tam gori ni podkupovanja."

"Pa Bog bo z vami dober prav zaradi veličine vašega brata".

"E, in cielo non valgono protezioni, ma buone azioni!" — (K. Gl.)

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

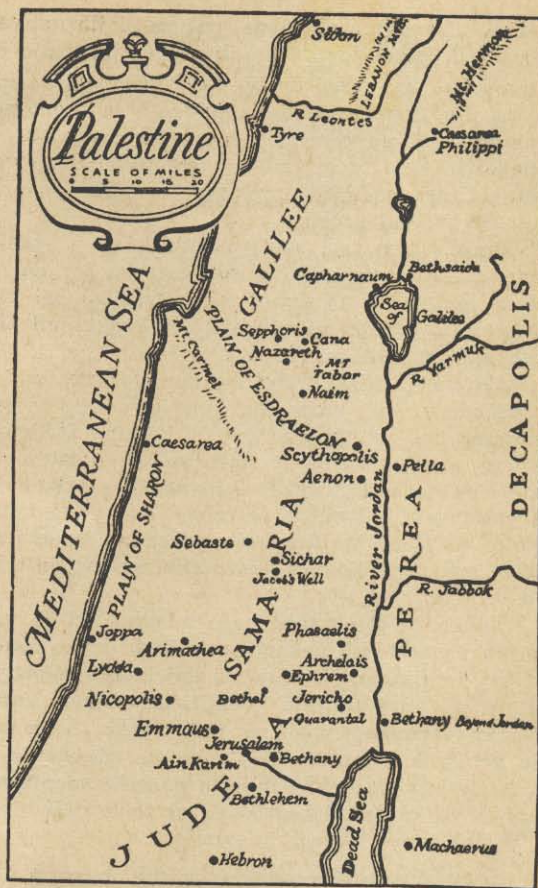
Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najboljše poznati!

STANOVITNA MOLITEV

In rekel jim je: "Kdo izmed vas bo imel prijatelja in bo šel k njemu opolnoči ter mu rekel: Prijatelj, posodi mi tri hlebe, ker je moj prijatelj prišel k meni s pota, pa nimam kaj predenj položiti, pa bi oni znotraj odgovoril: Ne delaj mi nadleže, vrata so že zaprta in moji otroci so z menoj v postelji; ne morem vstati in ti dati — povem vam, četudi ne bo vstal in mu dal zato, ker je njegov prijatelj, bo vendar zaradi njegove nadležnosti vstal in mu dal, kolikor potrebuje.

In jaz vam pravim: Prosite in se vam bo dalo, iščite in boste našli; trkajte in se vam bo odprlo. Zakaj vsak, kdor prosi, prejme; in kdor išče, najde; in kdor trka, se mu bo odprlo. Ali kdo izmed vas bo očeta prosil kruha, pa mu bo dal kamen? Ali ribe, pa mu bo dal namesto ribe kačo? Ali ga bo prosil jajca, pa mu bo dal škorpijona? Če torej vi, ki ste hudobni, znate dajati dobre darove svojim otrokom, koliko bolj bo vaš nebeški Oče dal Svetega Duha tistim, ki ga prosijo."

VZTRAJNA PROŠNJA DOSEŽE USPEH

Molitev Očenaša, ki jo je Gospod pravkar naučil apostole moliti, je v glavnem prošnja molitev. V njej prosimo potrebnih reči za dušo in telo. Telesne potrebe so izražene zlasti s prošnjo za "vsakdanji kruh". Jezus zdaj dostavlja, da mora biti molitev stanovitna in človek ne sme odnehati, če ni takoj uslišan. V pojasnilo navaja priliko o človeku, ki pride opolnoči prijatelja prosit kruha na posodo. Judje niso imeli postelj v našem smislu. Spali so vsi na tleh in imeli skupno plahto za odejo. Ako bi gospodar vstal sredi noči, bi nujno zbudil vse družinske člane.

Vsaka prošnja molitev mora biti tudi polna zaupanja v Boga. Tudi ta nauk Jezus lepo pojasnjuje s primerami iz vsakdanjega življenja. Vsak človeški oče ve, kaj njegov otrok želi in česa potrebuje. Že sama človeška narava ga priganja, da ne da otroku napačne ali celo škodljive reči. Neprimerno boljši oče je pa človeku Bog. Zato zaupajmo vanj in trdno pričakujmo, da bodo naše

Misli, October, 1965

JEZUS ZAVRAČA FARIZEJE

In izganjal je hudega duha, ki je bil nem. Ko je pa hudega duha izgnal, je mutec spregovoril in množice so se začudile. Nekateri izmed njih so pa rekli: Z Beelzebubom, poglavarjem hudih duhov, izganja hude duhove. Drugi pa so ga skušali in zahtevali od njega znamenja z neba.

Toda On je poznal njih misli in jim je rekel: "Vsako kraljestvo, ki se razdeli zoper sebe, se opustoši in hiša na hišo pade. Če je torej tudi satan zoper sebe razdeljen, kako bo obstalo njegovo kraljestvo, ker pravite, da z Beelzebubom izganjam hude duhove. Če pa jaz z Beelzebubom izganjam hude duhove, s kom jih izganjajo vaši sinovi? Zato bodo oni vaši sodniki. Če pa s prstom božjim izganjam hude duhove, tedaj je prišlo k vam božje kraljestvo."

KDOR NI Z MENOJ, JE ZOPER MENE

"Kadar močni z orožjem varuje svoj dom, je na varnem njegovo premoženje; če pa pride močnejši od njega in ga premaga, mu vzame vse orožje, na katero se je zanašal, in razdeli njegov plen.

Kdor ni z menoj, je zoper mene, in kdor ne zbira z menoj, raztresa.

Zato vam pravim: Vsaka pregreha in kletev se bo ljudem odpustila, kletev zoper Duha se pa ne bo odpustila. In kdor reče besedo zoper Sina človekovega, se mu bo odpustilo; kdor pa jo reče zoper Svetega Duha, se mu ne bo odpustilo ne v tem življenju ne v prihodnjem.

Kadar nečisti duh odide iz človeka, hodi po suhih krajih in išče pokoja in ko ga ne najde, pravi: Vrnili se bom v svojo hišo, od koder sem odšel. In ko pride, jo najde pometeno in okrašeno. Tedaj gre in si privzame sedem drugih duhov, hujših kot je sam, in gredo vanjo in ondi prebivajo; in končno stanje tega človeka je hujše od prejšnjega."

Ko je pa to govoril, je neka žena iz množice povzdignila glas in mu rekla: Blagor telesu, ki te je nosilo, in prsim, ki so te dojile! On je pa rekel: "Da, še bolj pa blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo in jo ohranijo."

vztrajne prošnje uslišane nam v duhovni in telesni prid. Ko vemo iz izkušnje, kako ravna z otroki človeški oče, kako bi mogli Bogu pripisovati kaj drugega, zlasti ko gre tu za nadnaravne darove.

NA TAKO HUDOBIJO JEZUS NE MOLČI

Seveda hudobni duh, ki je imel onega človeka obsedenega, sam ni bil nem. Povzročil je pa, da je postal nem obsedenec. Evangelist pa na kratko kar duha samega imenuje nemca. Jezus je človeka osvobodil in ozdravljenemu vrnil tudi govor. Pa se je spet zgodilo kot tolikokrat. Večina gledalcev je strmela nad čudežem, farizeji so iskali in našli podlo razlago. V imenu Beelzebuba dela čudeže!

To je bila hudobija prve vrste. Pa tudi neumnost prve vrste. Čemu naj bi se poglavar hudobnih duhov posluževal Jezusa, da izganja iz obsedenca svoje lastne podložnike? Zaradi množice, ki je bila očitno polna občudovanja, je Jezus mirno zavrnil podlo podtikanje farizejev in spet na človeških zgledih pokazal, kako nespametno so njegovi sovražniki zinili.

SVARILO PRED NASILJEM SATANOVIM

Ko že govori v hudobnem duhu, nadaljuje Jezus z resnim svarilom pred njim. Saj hudič ne skuša ljudi samo dobesedno "obsedati", še hujše je, če jih obsede duhovno, zapelje v greh in jih v njem drži. "Močan" je in človek sam se težko upira. Potrebna je Jezusova moč, ki je vse večja od satanove. Jezus satana z lahkoto izžene, toda človek mora sodelovati z milostjo, ker satan poskuša priti nazaj. Na žolost se mu zaradi nepazljivosti človeka to le prepogosto posreči. In vsak ponovni padec je zares hujši od prejšnjega. Tak človek odklanja pomoč božjo, greši naravnost zoper Svetega Duha — postane nezmožen, da bi se mu grehi odpustili.

Neka preprosta žena je ta nauk čudovito dobro razumela in si ni mogla kaj, da ne bi vzkliknila z blagrovanjem Jezusove Matere. S počastitvijo matere ljudje pogosto mislijo povedati, kako velik se jim zdi sin. Tako tudi ta žena. Toda le preveč je mislila na "meso in kri", to se pravi na naravno povezanost med Marijo in Jezusom, pa je Gospod hitro dvignil njene misli v nadnaravno smer ter poudaril, da je neizmerno več vredna povezava v veri in pokorščini do božje besede.

SYDNEY! ROMANJE V LIDCOMBE!

NEDELJA 24. OKTOBRA

Oglas stran 214

VELIKA RAZSTAVA V NEW YORKU

ZAKLJUČENA

"MIR PO POTI RAZUMEVANJA" je bilo geslo močno občudovane dve leti trajajoče svetovne razstave v New Yorku. V tem mesecu so jo zaključili. Žal, njeno lepo geslo ne obeta veliko uspeha . . .

Zamislili so razstavo v proslavo 300letnice rojstva velikega New Yorka. Prav za prav ni bila prava mednarodna ali svetovna razstava. Iz dvojnega razloga. Prvič je ni priznal za tako stalni odbor za svetovne razstave, ki so dovoljene le na vsakih 10 let. Amerika je imela tako razstavo leta 1962 v Seatlu. Newyorška je bila izredna. Drugič je pa veliko držav manjkalo, ne samo onih za železno zaveso, tudi drugih. Ni bilo Italije, Anglije, Kanade in Avstraliije. Pač pa, kot že vemo, je Vatikan imel na razstavi svoj paviljon.

Kljub temu je prostor za razstavo zavzemal celo kvadratno miljo. Razvrščenih je bilo okoli 200 razstavnih paviljonov in drug za drugim so kazali vsega občudovanja vredne reči. Splošno mnenje je, da je bila razstava "zadnja beseda v razkazovanju čudovitosti človeške iznajdljivosti." Opisi razstave so polni besed kot: veličastno, čudovito, nepopisno, neverjetno, strahotno, nedosegljivo, poučno, vzgojno — utrudljivo.

Najbolj "neverjeten", pa vendar neoporečen, je bil, pravijo, paviljon znane družbe General Motors. Že zgradba sama je vzbujala strmenje obiskovalcev. Njena notranjščina je jemala sapo. Do 70.000 ljudi je bilo v njej vsak dan. Ni jim bilo treba hoditi po obširnem prostoru in utrujati noge ter trgati čevlje. Posadili so jih na potujoče tribune in na njih so se vozili od predmeta do predmeta ter gledali, kakšen bo "svet jutri". Paviljon sam s svojo zunanjo in notranjo uredbo je stal 13 milijonov dolarjev. To že nekaj pove.

Zato pa tudi verjamemo, da so se obiskovalcem na sedeči vožnji po tem pravljicnem svetu namesto nog utrudili možgani, oči, ušesa, pa tudi sama pamet. Razstava je bila v prvi vrsti "amerikanska", pa v tistem smislu, kot so nekoč rekli o Ameriki: Tam je vse mogoče. To misel je podčrtal že predsednik Kennedy, ki je napovedal razstavo z naslednjimi besedami:

"Pokazali bomo, kakšni ljudje smo, pokazali bomo, kakšna je naša dežela. Svet bo videl, kaj

smo dosegli v preteklosti, še bolj pa, kakšna bo Amerika v bodočnosti."

Spregovoril je o razstavi tudi papež Janez. Bilo je takrat, ko so zasadili lopato za vatikanski paviljon. Rekel je:

"Razstava bo živa priča tega, kako svet napreduje in kaj vse še upa doseči, pa bo tudi pripomogla k solidarnosti narodov in utrdila njihovo sodelovanje v prid vsega človeštva."

Vsa razstava je sicer v prvi vrsti dala "cesarju, kar je cesarjevega", vendar ni popolnoma pozabila tega, kar je treba dati Bogu. Razne vere so imele svoje paviljone, med njimi Vatikan, čigar paviljon je bil takoj za onim, ki ga je postavila družba General Motors, najbolj privlačen. To zlasti zavoljo Michelangelovega kipa PIETA, ki so ga pripeljali iz Rima z zavarovalnino \$2,000,000. Seveda je vatikanski paviljon pokazal še mnogo drugega. Katoliško Cerkev je skušal predstaviti kot še živečega Kristusa, ki dela za prerojenje sveta.

V fantastičnosti in izvirnosti domišljije je vse paviljone prekosil naravnost pravljicni "Futurama." Gledanje v bodočnost. In si lahko videl kot da je res, kako bo človek živel v kakih 60 letih na luni in v zvezdah, v Antarktiki, v prostranih puščavah, globoko pod zemljo, na dnu morja, v brezzračnem nadzemlju. (Pričujoča slika kaže, kako si Futurama zamišlja "promet" na luni . . .)

Za zabavo je poleg drugih čudovitosti lepo poskrbela plastična soha Abrahama Lincolna. Najslavnješi ameriški predsednik je sedel, stal, se gibal, odpiral usta, se odkašljeval, se nasmihal, ježil obrvi in na 15 drugih načinov spreminjal obraz. Na vse to je tudi govoril po celih šest minut, kot nekoč v ameriški politični areni.

Zdaj je torej ta čarobni svet zopet zaprt. Izdatki zanj so znašali 170 milijonov dolarjev. Kljub milijonom obiskovalcev je bila občutna izguba — finančno. Za spomin bo imel New York na tistem mestu znamenit park z nekaterimi ostanki razstave, ki bodo nanjo spominjali.

Organizator razstave je bil neki Robert Moses. Ko so ga vprašali, kakšna je razlika med to razstavo in drugimi, ki so bile po raznih krajih sveta, je samo rekel:

"Bila je veličastnejša."

"Promet" na luni brez cest

OČETOV DAN

Na Očetov dan smo otroci Slovenske šole imeli igro. Gospodična Anica nas je učila. Tudi doma smo se učili. Predno smo začeli z igro, se je moj prijatelj Marko malo bal. Pa je povedal pesem zelo lepo. Jaz se nisem bal prav nič. Pravijo, da je moj brat Gaj deklamiral pesem zelo lepo. Pesem je bila "Veseli pastir."

Na odru smo zapeli pesmi "Najboljše sladko vince" in "So ptičice zbrane". Potem smo povedali "Kruhek spi." Moj brat in jaz sva povedala "Cvili možek". Vsi so se smejali, ko je bilo zelo smešno. Ko je bilo vsega konec, smo odšli veseli domov.

Lepo pozdravljam vse slovenske otroke.

Walter Pahor, E. Bentleigh, Vic.

Misli, October, 1965

PISMO KOTIČEKARJEM

Po dolgem času se zopet oglašam. Ko sem prišla v Avstralijo, nisem nič znala angleško. Ta jezik mi še vedno dela težave. V Argentini smo imeli špansko. Tukaj hodim v šesti razred.

Slovenska šola v Argentini mi je bila zelo všeč. Imeli smo verouk, slovenščino, petje, zgodovino in zemljepis. Moja mama je učila petje.

Včasih mi je kar dolgčas po Argentini. Imeli smo črnega psa, ki mu je bilo ime Muri. Dobili smo ga, ko je imel tri mesece. Potem je rasel in začel skakati za žogo. Tako mi je žal zanj. Pa saj bom tukaj dobila drugega Murija.

Sprejmite najlepše pozdrave!

Betka Škofič, Melbourne

307

HUDOURNIKOV LSKO

Fr. Sal. Finžgar

(Nadaljevanje)

Ilustriral Evgen Braidot

Lisko gre v Ljubljano

LISKO JE POSKAKOVAL IN LAJAL. Dobro je vedel, da nekam pojdeti, če je prijel gospodar za palico. Seveda o Ljubljani se mu še sanjalo ni.

"Lisko, mirno in zadaj!"

Kužek je takoj ubogal in drobil tesno za dolgimi Hudournikovimi koraki. Pri studenčku, kjer je ob prihodu na planine lovec pomeril puško na Liska, sta počivala in se še enkrat napila bistrega vira. Hudournik je pazno gledal na uro. Na vsak način je hotel ujeti popoldanski vlak, da prideta v Ljubljano še pri belem dnevu. Dasi ni bil naphnjen človek, toliko nečimurnosti je le bilo v njem, da bi rad pokazal Ljubljani slovenski šopek in kajpak tudi Liska. Na planino je šel kužek kot neumen otrok; po vseh bridkih izkušnjah se pa vrača kot zvest in zrel tovariš.

Po kratkem počitku sta se dvignila. Ko sta prišla v dolino in zavila na vas, kjer je Lisko ugrabil petelinčka, je hotel Hudournik preskusiti psička, ali je zares dovršil pasje šole veliko maturo ali ne. Zato je šel mimo znanega vrta, kjer so se pasle kokoši, ne da bi Liska otvezel. Le postrani ga je opazoval. Ko je Lisko zagledal jato kur, je za hipec obstal, dvignil prvo nogo in oči so se mu zabliskale. Skušnjava je bila obupno huda. Toda bridke skušnje življenja so bile močnejše. Lisko je nekaj zamrmral, kakor bi rekel: nočem, ne smem. Postavil je dvignjeno nogo nazaj na pot, pogledal v tla, da bi ne videl kurje črede, in naglo stekel za gospodarjem. Hudournik je bil ves srečen.

"Lisko, ti si že pravi možak. Priden, priden! V Ljubljani ti kupim safalado. Mm-mm, imenitna klobasa je to. Nisi je še okusil."

Prav zaradi tega moštva, kakor ga je Lisko dokazal ob tako zapeljivi priložnosti, ga Hudournik ni hotel otvesti na vrvice. Vlak sta srečno ujela. Lisko je sam skočil v voz in se na povelje takoj zvil pod klop, da ni bil nikomur v nadlego in napotje.

V Ljubljani je gospodar v gneči ljudi, ki so vreli proti izhodu, vendarle pazil na Liska. Toda ta se ga je držal kot klop kravje kože. Tako sta prešla središče mesta in se bližala domu. Hudo-

urnik se je ves zatopil v različne misli. Tako zatopljen ni opazil, da je revno kljuse vleklo počasi sredi ceste čeden voz. Bil je kot podolgast zaboj zelene barve. Ko je voz prišel mimo njega, se je konj ustavil. Voznik je skočil s sedeža, Lisko je silno zacvilil. Hudournik je obstal — in ubogi Lisko je že bingljaj v roki konjederca, ki ga je tresel k vozu. Lisko je brcal in se otepal. Nič ni pomagalo. Pokrov zelenega zaboja je zazijal in Lisko je izginil v notranjo temo. Hudournik je planil ves preplašen k vozu: "Ho, kaj pa delate? Pes je moj. Pustite ga!"

"Vaš pes nima znamke, prvi greh zoper postavu. Vaš pes nima nagobčnika — drugi greh. Včeraj je bil razglašen kontumac."

"Tega nisem vedel."

"Pojdite na magistrat vprašat. — Hi, konjiček!" je konjederca skočil na voz in pognal konja.

Krog Hudournika se je nabral ograbek ljudi, ki so se mu hudomušno nasmihali, njega pa je bilo sram, da bi se bil najrajši v tla udril. Hitro se je izmotal izmed ljudi in ves v sapi prigrmel domov.

Urša, gospodinja, ga je vsa dobre volje sprejela in pozdravila, celo čestitala mu je. Ko pa je spoznala, kako je nataknen, se je umaknila in še vprašati si ni upala, kaj mu je.

Hudournik je vrgel jezen in nesrečen nahrbtnik v kot, sezul kvedrovce in legel na otomano. Strmel je v strop in premišljeval. Konec premišljevanja je bil ta, da ni šel v krčmo, marveč naročil Urši, naj gre po safalado, kos črnega kruha in steklenico piva. Večerjal bo doma.

Ko je Urša prinesla, kakor je bilo naročeno, si ni mogla kaj, da ne bi vprašala: "Le kaj vam je, gospod svetnik?"

"Nič. Truden sem. Mir mi dajte."

Urša je naredila jezno šobo, veliko in dolgo, da bi lahko koso klepal na njej, in odšla.

Lisko rešen.

Še pred osmo uro naslednji dan je Hudournik stal pred vrati pasje pisarne na magistratu.

"Zakaj ga niste priglasili o pravem času?" ga je malomarno vprašal uradnik in brskal za papirji.

Ker sem ga šele kupil in je sinoči prvič prišel v Ljubljano."

"Vaše ime, prosim?"

"Svetnik Kališnik."

Uradniku je pero kar zaškripalo, tako se je preplašil. Kot med sladak mu je postregel še dalje, spravil pristojbino in globo, ter se gospodu svetniku globoko priklonil. Hudournik pa ni rekel ne bev ne mev, kar šel je in vrata trdo zaprl.

Z magistrata je šel kupit rdečo gradanico in nagobčnik. Z vsem tem orodjem in podpečatenimi pravicami se je napotil do konjederca. Tam so mu odprli pasji hlev, naj si izbere svojega psa. Ga ni bilo treba. Lisko je planil z viška na gospodarja in kot norček plesal okoli njega. Hudournik ga je lepo okomatal z rdečo gradanico, na kateri je visela znamka. Tega se Lisko ni branil. Ko pa mu je nadel nagobčnik, je povetil glavo in si skušal to glavnato ječo spraskati čez ušesa.

Ni šlo. Zato je potrpel in rajši stekel za Hudournikom, kakor da bi se vrnil v ječo.

Tako sta srečno prišla v stanovanje. Urša je bila pravkar polikala pod, ko sta vstopila. Ker so bile ceste zaradi prahu poškopljene, si je Lisko nabral na noge belega blata. Osnalil si pa pred vrati nog ni. Te šole v Murki ni bilo treba.

Ko je Urša zagledala psa in madeže, ki so jih risale njegove umazane tace po zlikanem podu, je vzkripela: "Gospod svetnik, za božjo voljo, kje ste pa iztaknili to pasjo mrho? Poglejte, kakšen je pod!"

"Urša, pes je moj. Nikar ne razgrajajte!"

"Vaš? In bo pri nas?"

"Pri meni, da."

"Potem pa mene ne bo."

"Bo pa druga."

Urša je odšla v kuhinjo in zajokala.

Gospod Kališnik-Hudournik je snel Lisku nagobčnik in mu odkazal kotic, kjer mu je že pri-

pravil ležišče. A Lisko ni legel. Ovohal je vso sobo in se nazadnje ustavil pri nahrbtniku. Vzpel se je prav do njega, vohal ter milo pogledoval Hudournika. "Se ti ljubi nazaj v planinski raj, Lisko? Da, meni tudi". Nato je Lisko legel, gospod svetnik je šel v kuhinjo do Urše. Obupana je sedela pri mizi, tiščala obraz v predpasnik in ihtela.

"Po tolikih letih zveste službe me gonite proč", je izjecljala in spet so se ji udrle solze.

"Urša, nisem vas gonil, sami hočete stran. In zavoljo ljubega kužka! Ali ga ni Bog ustvaril? In še prej ko žensko."

"Ni res!" je srdito ugovarjala Urša.

"Kako da ne? Vsako nedeljo ste pri nauku v cerkvi in še prve strani Zgodbe ne znate. — Ne jokajte za prazen nič. Sedaj ste še v službi in stopite po safalado za Liska. Lačen je revež in obljubil sem mu jo."

"Oj, da bi se me Bog usmili in me vzel. Vidim, da se je tudi vam zmešalo, kakor se meša vsemu svetu."

Obrisala si je s predpasnikom objokane oči in šla iskat, kakor je bilo naročeno.

x x x x

Ne, Urša ni šla proč. V dobrem tednu sta bila z Liskom taka prijatelja, da se ni vedelo, koga ima kužek rajši, Uršo ali Hudournika. To pa so vedeli vsi trije: Gospod svetnik, Urša in Lisko, da se imajo radi, da so si dobri in zvesti; saj tega danes tako pogrešamo.

AMERIŠKI GLAS O TITOVEM GOSPODARSTVU

IZ DOLGEGA ČLANKA V MILWAUŠKEM DNEVNIKU "The Sentinel" le nekaj izvlečkov:

Velicina in odlika naše — ameriške — pomoči rdečemu Titu je zdaj zopet naletela na neuspehe komunistične ekonomije. To je napotilo Tita, da zopet prosi milijonskega posojila pri naših davkoplačevalcih — in ga bo verjetno tudi dobil.

Že več kot dvema bilijonoma dolarjev smo rekli z bogom, namreč dolarjem, ki so šli iz našega žepa za Tita, ki ni bil nikoli prijatelj Združenih držav in tudi danes ni. Tito je ponovno razvrednotil dinar. Tokrat je znižal jugoslovanski dinar za 66% — za dve tretjini. Cene so pa porasle za 24% po uradni določbi.

Leta 1951 je bilo uradno razmerje med dolarjem in dinarjem 1 proti 50. Danes pa je 1250 dinarjev za en dolar. Vendar bi morala biti Ju-

goslavija bogata dežela. Je največja na Balkanu. Ima krasno obmorsko lego in lepa пристanišča ob Jadranu. Ima veliko količino lesa in boksita za izvoz. Ima premog, baker, železo in celo zlato. Včasih je imela za izvoz tudi živež.

Toda Titova umetna industrializacija, ki jo je pomagal graditi denar ameriških davkoplačevalcev, je zgrajena na komunistični zamisli. Ta trdi, da je lažje organizirati in kontrolirati tovarniškega delavca kot kmeta. Zato je bilo treba kmeta nagnati v tovarne.

Ogromne na hitro in slabo zgrajene tovarne so nastale okoli Beograda, Zagreba in Ljubljane. Ne pokažejo pa nobenega pravega in resnega napredka. Zasnovane so bile pač na politični osnovi, ki je pritegnila na tisoče tradicionalnih kmečkih delavcev v mesta. In ti delavci so danes večinoma — brez dela . . .

Z Vseh Vetrov

V SIBIRIJI ČEZ 20 LET, kako bo? Dijaki srednjih šol v Moskvi vedo povedati in mladinsko glasilo prav tam je njihova mnenja natisnilo. Na primer: Naselili se bomo v Sibiriji. Takrat tam ne bo več mraza in ledu. Okrog velike sončne elektrarne bo raslo novo mesto. Podnebje bo toplo in blago, okoli mesta bo vse v zelenju. Po zaslugi biologov bodo rasle breze in palme, ciprese in lipe, magnolije in bresti . . . Svet je zelo neumno urejen. Človek živi nekaj časa, potem pa umre. Le čemu je to potrebno? Leta 1985 ne bo več bolezní in učenjaki bodo iznašli celo tablete za nesmrtnost . . . Zdaj je pri nas še vedno dosti sodrge. Včasih je težko ločiti poštenjaka od ničvredneža. V letu 1985 bo izginilo vse, kar ni dobro, in izginilo bo tudi čustvo lažnega tovarštva, ki zdaj moti mnoge med nami . . . Tako in podobno pišejo sovjetski mladinci, vzgojeni v komunizmu. Obljubljeni "paradiž na zemlji" odrivajo še za 20 let. Koliko let mu bodo dali leta 1985?

"MALA HIŠA BOŽJE PREVIDNOSTI" v Turinu je mesto trpljenja, vere in ljubezni. Je ustanova sv. Janeza Cottolenga. V teh zavodih negujejo 14,000 najbolj nesrečnih človeških bitij. Telesno pohabljenih, umobolnih, božjastnih. Nad 130 let že deluje ta ustanova in se vzdržuje izključno le z milodari in prostovoljním delom stotin, ki se žrtvujejo za blagor soljudi. Da ne omenjamo stotin redovnic, duhovnikov, bratov in bolniških strežnica, zapišimo samo, da prihaja vsak dan v zavod 120 zdravnikov, ki zdravijo bolnike zastonj. V eni izmed hiš čaka na smrt 200 onemoglih redovnih sester, nun. Ko so bili tam slovenski romarji z Goriškega, so jim zapeli pod oknom: Marija skoz življenje. Okna so se začela odpirati, starke so se s solzami zahvaljevale. Tudi spodaj je pesem zamrla v solzah . . .

AFRIŠKI CONGO, ki je še pred pol leta tako vznemirjal svet in dal Cerkvi na tisoče mučnikov, se je proti pričakovanju skoraj docela pomiril in notranje uredil. Uporniki so izgubili oporo od zunaj, ko je redna vojska zastražila meje, in so se ali umaknili ali potuhnili. Zaenkrat ne kaže, da bi se zopet organizirali. Izgnani ali pobegli misijonarji in misijonarki se vračajo in so dobrodošle. Nedavno se je vršila v Leopoldvillu vseafriška konferenca katoliških vzgojiteljev, ki so se je udeležili delegati iz 25 afriških držav. Potekla je mirno.

ŽELEZNICE NA JAPONSKEM se do boleznosti ženejo za točnost. Besedo "zamuda" skušajo sploh odpraviti, še bolj pa to, kar beseda pomeni. Če se le zgodi, da ima vlak dve minuti zamude, se železniški upravi zdi že prava katastrofa. Potniki morajo v takih razmerah seveda kar najbolj hitro izstopati iz vlakov in vanje stopati, da ne nastane nered. Da se izmenjava potnikov hitreje izvrši, so uvedli na Japonskem posebno službo "porivačev ljudi v vlake." Baje takega "joba" nima nobena druga dežela na svetu. Potrebna je ta služba zlasti za tuje obiskovalce ali turiste, ki niso vajeni take naglice. Porivači v vlake so pogosto univerzitetni študentje, mladi, močni in spretni.

REKA NIL V EGIPTU je letošnje poletje zadnjikrat poplavlila deželo, ki se ima za svoj nastanek in obstoj zahvaliti Nilu. Dolga tisočletja je Nil iz notranjosti Afrike prinašal toliko blata in rodovitne prsti, da se je moralo morje umikati zemeljski celini in dežela se je daljšala. Za svojo rodovitnost je bila navezana na redne vsakoletne poplave Nila. Zdaj je Nilovo vodo visoko v gornjem Egiptu zajel umeten jez, ki jo bo zadrževal v ogromnem jezeru. Od tam bo speljana po posebnih kanalih ob Nilovem toku navzdol in v predele, ki so zdaj suha puščava. Tako se bo odslej Egipt širil bolj na vzhod in zahod, kakor od juga na sever. Tako je človekova iznajdljivost ustavila delo narave, ki ga človek mnoga tisočletja ni skušal predugačiti.

MEDNARODNA KONCILSKA REVIIJA v šestih evropskih jezikih je začela izhajati v začetku tega leta. Imenuje se "CONCILIUM". Tiskajo jo v angleščini, nemščini, francoščini, španščini, portugalščini in holandsčini. Njen namen je, da bodo svetovno znani učenjaki še po končanem vsoljnem zboru v Rimu nadaljevali z razpravami o vprašanjih, ki se z njimi bavi koncil, zlasti z vprašanjem zedinjenja krščanskih cerkva. Za izdajanje revije so sestavili odbor ljudi iz raznih narodnosti, ki jih je skupaj nič manj ko 230. Urednikov ima revija 18. (Urednik MISLI te revije še ni videl, pa kar verjame, da je bolja kot MISLI. Kdor si jo naroči, naj z mirno dušo MISLI odpove!)

VIDA TOMŠIČEVA IN DR. PETER REMEC sta se srečala v Kaliforniji na mednarodnem znan-

Misli, October, 1965

stvenem in političnem zborovanju. Zborovanje se je vršilo pod geslom papeža Janeza: Mir na zemlji. Vida je zastopala komunistični Titov režim, dr. Remec je bil eden od delegatov uradne Amerike. Je namreč profesor velike ameriške univerze in zelo priznan znanstvenik — begunec izpod komunizma. Vida ga je vabila, naj se vrne domov in se tam še bolj uveljavi. Njegov odgovor je bil: Dvanajst tisoč domobrancev je bilo pobitih. Po vseh pojmi je to množični umor. Je velika rana na slovenskem narodnem telesu. Brezдно je med nami. Tisti, ki so zločin storili, še niso pokazali ne znamenj obžalovanja ne volje, da bi popravili. — Na to Vida ni imela kaj reči in umolknila sta.

NIZOZEMSKA JE SLOVESNO PRAZNOVALA 20letnico svoje osvoboditve izpod nacistične okupacije. Po čudnih potih je bil na to proslavo povabljen Partizanski invalidski pevski zbor iz Ljubljane, da bi nastopil s svojim petjem. Tako povabilo je očiten znak, da Nizozemci niso bili nič poučeni o tem, kako so partizani "osvobajali" slovenski narod in pomagali osvoboditi Nizozemce. Zato so svobodni Slovenci v zapadni Evropi sestavili na nizozemski narod "Odrpito pismo" z obširnimi poročili o moritvah in drugih divjanjih partizanov med vojno in po njej. Pismo so poslali na dolgo vrsto naslovov začeni s kraljico Julijano. Lepo število nizozemskih listov je pismo natisnilo v celoti ali vsaj v izvlečkih. Ljudje so brali in se čudili in končno le zvedeli, kakšne "osvoboditelje" so nevede povabili na svojo proslavo. Slovenci komunisti so baje to veliko razgaljenje tiho požrli.

V BELGRADU SO ZBOROVALI člani Združenih Narodov iz številnih dežel in ugibali, kaj storiti ob dejstvu, da svet postaja preveč obljuden. Ameriški delegat je dal izjavo: Pet dolarjev izdatkov za porodno kontrolo pomeni sto dolarjev ekonomske pridobitve. Seveda so se nekateri od 800 delegatov s tem strinjali, pa daleč ne vsi. Mnogi so potegnili z mnenjem katoliške Cerkve, da je v prvi vrsti treba poskrbeti za bolj pravično razdelitev prehrane. Bogate dežele naj delijo svoje bogastvo z revnimi, saj je svet za vse ljudi dovolj bogat, z golo porodno kontrolo se zadeva ne bo rešila. Z delegatom Vatikana je glasoval tudi zastopnik Sovjetije.

PAPEŽ PAVEL je obiskal rimske katakombe in napravil pod zemljo primeren govor. Obudil je spomin na preganjanje kristjanov v prvih stoletjih, ko so se morali skrivati po katakombah, pa še tam niso bili kaj varni. Primerjal je tiste čase z današnjim položajem Cerkve v komunističnih državah za železno zaveso in tako znova obsodil komunizem. To pač ni bilo nič nepričakovanega za svobodni svet, močno je pa zapelo komuniste in prva je ostro reagirala sovjetska agencija TASS. Hudo je pograjala papeža Pavla, v isti sapi pa mu postavila za zgled Janeza XXIII, češ da je bil komunizmu kar prijateljsko naklonjen in pripravljen za dialog z njim. Mi pa seveda vemo, da papež Janez ni bil nič bolj "naklonjen" komunizmu kot mu je Pavel, le skušal je — enako kot zdaj Pavel — v poedinih komunistih poiskati, koliko je komunizem pustil v njih — človeka!

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vabi na
koncert narodnih in umetnih pesmi

P o j e

MOŠKI ZBOR "ŠKRJANČEK"

V soboto 13. novembra ob 7:30
REDFERN TOWN HALL, Pitt St.

Škrjanček se v luft vzdiguje,
se fantom posmehuje: ha ha . . .

Žabe svatbo so imele, pele
rega rega, reg, kvak kvak . . .

Po nastopu pevcev veselo društveno

MARTINOVANJE

Vse udeležence čaka izreden užitek

IZGUBLJENA STAVA

Zvonko Velišek, Granville

NATO JE POČASI STOPAL PO mestnem pločniku. Misli so mu vrele v glavi in najraje bi se obrnil ter odšel domov. Le zakaj si je bil nakopal to sramoto? Zakaj se je bil spustil v to tvegano stavo?

Počasi je stopal in kadar se mu je kdo približal, je sklonil glavo kakor v veri, da mimoidoči ve za njegovo sramoto. Nekaj mu je sicer pravilo, da je vse skupaj malenkost, da ne bo velike kazni, vendar ga je misel na sramoto, ki bo ostala, neprijetno grizla.

Počasi zbira misli in obnavlja v sebi dogodek, ki ga je spravil v to nerodno zadrego.

Bil je lep sončen dan tisto nedeljo, ko je srečal prijatelja pred železniško postajo v predmestju. Bil je Nino. Spustila sta se v živahen pogovor in čez čas je Nato svetoval, da bi šla kam v mesto in se zabavala. Nina ni dosti mikalo in tako sta ostala precej dolgo na mestu. Beseda je dala besedo in končno pade Nato nekaj v glavo.

"Veš kaj, Nino, ali bi hotel napraviti z mano neko stavo?"

"Stavo? Kakšno le?"

"Tu imam vozni listek, ki sem ga slučajno našel. Dva dni je star in že porabljen. Stavim en funt, da se lahko s tem listkom peljem v mesto. Verjameš?"

Nino vzame listek in ga od blizu opazuje. Res je bil datum skoraj nerazločen, drugače pa listek ni bil zamazan. Če uslužbenec ne bo utegnil pazljivo pogledati, bo verjetno Nato stavo dobil. Nino zmigne z rameni in pritrdi, da prijatelj morda res uspe. Iz lastne izkušnje ve Nino, da včasih uslužbenec listek le prav površno pogleda.

"Ne bom rekel, Nato, da je nemogoče!"

"Stavi z mano z funt, sem rekel, nisem te vprašal za mnenje. Ha, funta niti nimaš, zato se izogibaš."

"Funt imam, vendar — ali ni to varanje?"

"Kaj varanje! Gre le za majhno tveganje. Torej velja! Dam ti pa še en pogoj. Oba se odpeljeva, jaz s tem listkom, ti pa brez listka. Ko izstopiva, se boš ti opravičil in plačal tam, jaz bom pa počakal ob tebi in potem hitro oddal listek ter

pohitel za teboj. Če uspem, mi boš dal funt, jaz ti pa izdatek za vožnjo povrnem."

Nino se je dal pregovoriti in sta šla na vlak. Vožnja je bila precej dolga. Na dogovorjeni postaji je izstopilo le malo ljudi. Skoraj sta se zbalala. Z očmi sta si dala pogum in Nino je pripravil denar.

"Nisem utegnil kupiti listka, plačam zdaj," je rekel vratarju.

Na začudenje obeh je vratar zamahnil:

"Pojdi, drugič pa ne vstopaj v vlak brez listka!"

Tedaj je Nato oddal svoj varljivi listek in hitro stopil za Ninom. Ni še napravil treh korakov, ki ga vratar pokliče nazaj.

"Ti, kje si pa ta listek pobral?"

Nato je zardel in ni vedel kaj reči. Vratar ga je odpeljal v pisarno in tam so popisali fanta in dogodek. Naj gre in počaka na poziv k sodišču, so mu rekli, ga ozmerjali in odslovili.

Na poziv ni bilo treba dolgo čakati. Zdaj je na poti na sodišče. Kako se be le izšlo?

Tako je domislil Nato in boječe stopil pred sodnika.

"Fant, kaj te je pripravilo do tega, da si varal na železnici in se vozil z že uporabljenim listkom?"

"Hotel sem se postaviti pred prijateljem in sva napravila stavo za en funt, da me ne bodo ujeli!"

"Pa so te ujeli in si izgubil stavo . . ."

Nato je pokimal in pogledal v tla.

"Vidiš, plačati moraš stavo in za goljufijo na vlaku ti bom naložil globo. Upam, da boš od danes naprej zmerom pošten."

Globa je bila nizka in Nato je plačal. Tudi izgubljena stava ga ni hudo bolela. Vendar je odšel s povešeno glavo, ker je v njem nekaj pravilo:

"Čeprav si vse plačal, sramota je vendar ostala in jo boš še dolgo čutil v duši. Po nepremišljenosti si zapravlil svojo čast pred vsemi, ki vedo za tvojo nerodnost. Najbolj pa — pred samim seboj!"

LJUDJE POD BIČEM II.

Zelo iskana povest Karla Mauserja. Imamo jo spet v zalogi. Vezana 2 funta, nevezana 30 šilingov. Tretji del pride okoli novega leta, obetajo MISLI.

KOMUNIZEM V AVSTRALIJI

KOMUNISTI, ORGANIZIRANI IN NEORGANIZIRANI, so najbolj zadovoljni, če se o njih ne govori in ne piše. Čim manj, tem bolje, si mislijo. To velja o njih, dokler so maloštevni in si ne upajo nastopati v odkritem boju za dosego svojih ciljev. Še potem, ko se prikopljejo do vlade, se radi skrijejo za kakšno drugo ime, na primer za "Zvezo delovnega ljudstva" v Sloveniji.

V Avstraliji je organizirana komunistična stranka po številu majhna, baje ima komaj nekaj tisočev članstva, zna pa svoj vpliv zelo spretno porabiti na mnogih političnih, gospodarskih in kulturnih področjih javnega življenja in udejstvovanja. Na videz zelo dobra udruženja od časa do časa zasujejo svoje delovanje vse bolj v razdiralno smer kot v pozitiven javni blagor. Javnost vsaj površno zasluti, da so v ozadju komunisti, in včasih kdo to tudi javno pove. Hitro padejo drugi po njem, ker težko s prstom pokaže, kje ima komunizem svoje kremplje vmes, kajti komunisti znajo svoje kremplje spretno skrivati pod kožo.

Zadnje čase so se nasprotniki komunizma v med org. delavstvu krepko uveljavili v odkrivanju komunističnega rovarjenja v stranki. Ker je strankina moč v organiziranih delavskih unijah — sindikatih — in je v njih komunizem tu pa tam čez mero močan, tudi vsa politična stranka lahko pride pod njegov vpliv. Imajo kajpada v Avstraliji tudi komunisti svojo stranko, je pa tako maloštevilna, da z njo samo ne upajo kaj doseči. Če se jim ne posreči, da bi se vrinili v večja in bolj pomembna udruženja, ne bodo nikamor prišli. To dobro čutijo. So v enakem položaju kot povsod, dokler so slabotni. V enakem položaju so bili v Jugoslaviji, dokler niso ustanovili znane O.F. in se preko nje prikopali do obvladavanja vsega javnega življenja.

Nedavno so se pojavili v Avstraliji glasovi in za njimi zahteve, naj vladna stranka — Liberalna — temeljito preišče bolj ali manj podtalno delovanje komunistov v Avstraliji in izda o svojih najdbah "Belo knjigo". Z njo naj bi razgalili komuniste in jih predstavili Avstralcem takšne kot so, da bi potem ne mogli več nastopati s krinkami na obrazu in zavajati dobromisleče kot koristna budala v razne "fronte".

To je vsaj doslej ostalo pri goli zahtevi. Pač pa je sydneyjski jutranjik "The Sydney Morning Herald" objavil štiri zaporedne članke o avstralskih komunistih, o njihovi stranki, njenem delovanju in poskusih obvladavanja javnosti preko raz-

nih front. Članki so bili prilično informativni in poučni. Komaj je mogoče reči, da so bili propaganda zoper komunizem, hladno in nepristransko so opisali položaj — bralci naj si sami ustvarijo sodbo in postanejo bolj pozorni, če nočejo komunizma.

Člankar (Fred Wells) pravi, da je organizatorično komunizem v Avstraliji razcepljen v tri skupine, vse pa imajo prav enak končni cilj: spodkopati demokratično vlado in uvesti diktaturo proletariata. Z drugo besedo: diktaturo komunistične partije, saj je beseda "proletariat" tudi zgolj "frontno" ime. Dosti prerivanja in notranjega trenja je bilo zadnje čase med avstralskimi komunisti ob vprašanju, če naj smatrajo za svoj "glavni stan" Moskvo ali Peking ali celo kaj tretjega. Res se je neka struja odločila za Moskvo, druga za Peking, tretja se je oprijela nekakega na novo odkritega italijanskega ideologa, ki je našel lastno smer. Pa vse to njihovega razdiralnega delovanja ne moti. Ravna se nekako po znanem nemškem principu: "Getrennt marschieren, zusammen schlagen". Pota so lahko različna, delo je skupno. Kadar bo Avstralija dovolj zmehčana za prevzem oblasti, bo komunizem en sam. Kakšen, si vsakdo lahko predstavlja.

Zaradi razdora med Moskvo in Pekingom ter iskanja tretje smeri v svetovnem komunizmu je opaziti v svobodnem svetu prijetno olajšanje. Zdaj se lahko oddahnemo, si mislijo celo nekdanji odločni nasprotniki komunizma, saj si bo komunizem sam spodnesel tla. Ni nam treba biti kar naprej na straži . . .

Ne bo držalo! Straženje ni nič manj potrebno, le na znamenja, pod katerimi se sovražnik pojavlja, je treba gledati z drugačnimi očmi. Velja do neke meje, kar je zapisal nekdo v pismu g. Jurčecu v Argentino (Glas KA. 15.9.1965):

"Razumite prav: komunizem je (še vedno) to, kar je po naravi, a ni tak, kot je bil leta 1945 in tja do leta 1955. Zamenjal je dlako, ne čudi (narave). Toda ko ga kritiziramo, moramo kritizirati novo dlako, ne tiste pred 20 ali 10 leti nazaj."

Toda v življenju ne gre toliko za to, s kakšnega vidika komunizem "kritiziramo". Gre vse bolj za to, da mu dejansko oviramo prodiranje v naše vrste. Pri tem ni važna spremenjena "dlaka" komunizma, važna je njegova prvotna notranja in za zmerom nespremenljiva čud (narava) — nečloveškost, satanizem!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedelja 17. okt. (tretja v mesecu): **Leichhardt** (sv. Jožef) ob 10:30.

Nedelja 24. okt. (četrt):

Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15.

LIDCOMBE (ukrajinska cerkev) **romarska** maša pop.

Nedelja 31. okt. (peta v mesecu, praznik KRISTUSA KRALJA)

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30.

HAMILTON (New Castle) ob 6. zvečer.

VSI SVETI, ponedeljek 1. novembra: **Sydney**, St. Patrick, zvečer ob 7.

VERNE DUŠE, torek 2. novembra: **Sydney**, St. Patrick, zvečer ob 7.

Nedelja 7. nov. (prva v mesecu):

Blacktown (stara cerkev) ob 10:15

Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Nedelja 14. nov. (druga):

Sydney, St. Patrick, ob 10:30

Wollongong (katedrala) ob 5. popoldne

PRIDITE, MOLIMO!

"O Bog, ki si dopustil, da so naši najboljši v krvavi revoluciji žrtvovali svoje življenje za vero in dom, poveljaj jih in se usmili našega naroda, ter ga po njegovih žrtvah reši brezbožnega komunizma in narodnega pogina!"

Prva nedelja v novembru, 7. dan v mesecu vernih duš, zopet vabi k molitvi za domovino v kapelico sv. Frančiška v Paddingtonu ob 4. pop.

ZA ZADNJO NEDELJO V OKTOBRU

Tisti čas je rekel Pilat Jezusu: "Ti si judovski kralj?"

Jezus je odgovoril: "Praviš to sam od sebe ali so ti o meni povedali drugi?"

Pilat je odgovoril: "Sem mar jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovniki so te meni izročili. Kaj si storil?"

Jezus je rekel: "Moje kraljestvo ni od tega sveta; ako bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da bi ne bil izročen Judom; ako pa moje kraljestvo ni od tod."

Rekel mu je tedaj Pilat: "Torej kralj si?"

Jezus je odgovoril: "Tako je, kralj sem. Jaz sem zato rojen in sem zato prišel na svet, da izpričam resnico. Vsak, kdor je v resnici, posluša moj glas."

VSI SVETI — VERNE DUŠE

God vseh svetnikov, v ponedeljek 1. novembra, je zapovedan praznik z dolžnostjo udeležbe pri sv. maši za vse, ki niso nujno zadržani.

V vseh cerkvah bodo tudi večerne maše. Za Slovence posebej pri sv. Patricku, Sydney, ob 7. zvečer. Po maši molitve za naše rajne.

Dan vernih duš, v torek 2. novembra, posvečen molitvam in nabiranju odpustkov za rajne. Duhovniki ta dan mašujejo po trikrat, čeprav ni zapovedan praznik.

Za Slovence posebej pri sv. Patricku v Sydneyu ob 7. zvečer sv. maša in molitve za rajne. Vabljeni!

Obakrat pred mašo **spovedovanje**.

Naročajte sv. maše za drage rajne v mesecu novembru!

NAŠA ROMARSKA NEDELJA

24. OKTOBRA

Cerkev (ukrajinska) sv. Andreja,

LIDCOMBE

2:30 zbiranje romarjev ob cerkvi, narodne noše vabljene

2:45 sprevod v cerkev z molitvijo

3:00 pozdravna pesem, nato skupne molitve za zedinjenje kristjanov; vmes **spovedovanje**

3:30 sv. maša, med njo pridiga; sv. obhajilo; zahvalna pesem.

DRUŽABNOST V DVORANI

Čajanka ob petju in godbi posebne igralске skupine.

Prigrizek k čaju — prinesite!

POLITIČNO DELO KATOLIČANOV IN CERKEV

NEMŠKI KANCELAR BISMARCK je v 19. stoletju po ostrem boju s Cerkvijo "sklenil mir." Nato pa je skušal vplivati preko Leona XIII. na nemško katoliško stranko — Centrum — da bi poslej omilila svojo opozicijo do njegovega režima. Papež je res izrazil željo v tem smislu Windhorstu, voditelju Centruma. Ta pa je spoštljivo a trdno odločno odgovoril, da katoličani v političnih zadevah niso dolžni pokorščine papežu. Papež je to odločitev upošteval.

Ko je Cerkev sklenila 1.1929 s fašistično Italijo znano lateransko pogodbo in konkordat, italijanski krščanski demokrati niso popustili v nasprotstvu do fašizma. In naposled je ta opozicija prinesla koristi tudi Cerkvi.

Ko je Cerkev sklenila 1.1933 konkordat s Hitlerjevo Nemčijo, so vodilni katoličani ostali še naprej nespravljeni z nacizmom.

Slovenski katoličani se v preteklosti nismo dovolj zavedali svtonomije v političnem delovanju in političnih odločitvah. V veliki meri je na to vplival naš zgodovinski razvoj, saj je bila Cerkev stoletja ena glavnih opor slovenskega naroda v boju za obstanek.

Tudi v boju proti komunizmu smo poudarjali — zlasti med vojno — predvsem verske nagibe, o drugih skoraj nismo mogli govoriti. Toda čas je, da si pridemo na jasno o razmerju političnega dela katoličanov in njih verske dejavnosti. Za politično delo so odgovorni sami — Cerkvi so dolžni pokorščino le indirektno v vprašanjih vere in morale. Politično stališče katoličanov do komunistične diktature ni primorano slediti cerkveni politiki — in Cerkev tega gotovo ne zahteva.

Če smo si v tem na jasnem, nas ne bo obhajala bojazen, da bi nas Cerkev utegnila pustiti "na cedilu": ne more nas pustiti v zadevah, ki niso bile nikdar njeno področje, marveč naša naloga, pa smo morda od nje pričakovali vodstva, ker nismo bili dovolj zreli, da bi sami hodili po poteh, ki so v bistvu naša pota.

Gotovo najdemo v cerkvenem nauku načelne osnove tudi za pravičen politični red; a politično delo po sami svoji naravi ostane naša naloga in odgovornost; to velja tudi za odpor proti rdeči diktaturi. — *Slovenska misel, Canada.*

KO BI K NAM PRIŠLA MARIJA

Vladimir Kos, Tokio

(Pesem brez ozira na misijonsko nedeljo)

*Ko bi k nam prišla Marija z Jezusom,
kot ribiči veslaja v tihi dom
iz zadremljenih valov in nočnih sonc —
bi rekli ji žene ob skledi: "Jejte!"*

*Ko bi k nam prišla na cesto srebrnin,
zavita v moč cesarskih limuzin
vsa resnična — k njej sloneč kraljevski Sin —
bi vse ponujali zastonj: "Vzemite!"*

*Riž bi jedla (veste, dan v nosilnice)
in v dar bi vzela robčke svilnate:
možu enega, ki čaka jo v nebes prerijah,
in še tolikim ob nebu.*

*"Sayonara" voščila bi vsakemu,
"o, pridite nas obiskat k Bogu!"
Mi pa, vajeni le žoltega prahu,
bi šepetali ji neverni "zbogom."*

(Pesem brez ozira na Ocean in Tokio)

OTROK BREZ KRSTA

I. Burnik

*Le kaj si dete drago,
oj, otrok brez krsta?*

*Vem: kakor blagoslov
in prav velika sreča.
Nagelj, morda roža
in še več,
ker mamica v skrbeh
ne upa si zatisniti očesa.*

*In vendar, kaj,
otrok moj ti — brez krsta?
Ne sežeš do nebes,
saj v tebi ni še nič Duha.*

*Kaj, če si pač le živa lutka?
Ko zakričiš, se v povoju zgane
kepa trohljivega mesa.*

KOROŠKI SLOVENSKI PEVCI V FRANCII

"LETOS 20. junija se je dogodilo pri nas v Nici nekaj veličastnega. Vsem koroškim Sloven-
cem poznani pevski zbor GALLUS-PETELIN je
tukaj odlično nastopil."

Te besede uvajajo poročilo o koroških pevcih
in pevkah v Nici v celovškem NAŠEM TEDNIKU-
KRONIKI. In poročilo nadaljuje:

"Kaj pomeni Nica v Franciji za mednarodne
kroge? To je mesto s približno 300.000 prebivalci
in glavno mesto Azurne obale. Semkaj prihajajo
ljudje iz vseh krajev sveta, odličniki iz ministrskih
krogov, kulturni delavci vseh narodov — zares
odlična družba javne reprezentance. Folklorne
skupine narodov od Japonske do Amerike, zapad-
ne in vzhodne Evrope so tukaj stalni gostje. Nica
je mesto stalnih kulturnih dogodkov."

Nato poročevalec opisuje, kako je prišlo do
izleta in nastopa koroškega pevskega zbora v Ni-
ci. Prinaša dve sliki številnih pevcev in pevk v
pestrih uniformah in našteva vrsto pesmi, ki so
jih izvajali pred mednarodno publiko v Nici.

Nas tukaj zanima v prvi vrsti odmev, ki ga je
nastop slovenskega pevskega zbora izzval v fran-

coski javnosti. Po končanih nastopih slovenskih
pevcev je list "Nice Matin", ki izhaja vsak dan v
polmilijonski nakladi, pisal:

"Slovenski pevski zbor v Nici. V gledališni
dvorani St. Barthelemy in v podzemni dvorani
Sacre Coeur je prepeval slovenski pevski zbor. Ta
zbor prihaja iz Koroške, južnega dela Avstrije,
kjer živi slovenska manjšina. Slovenski narod, pri-
bližno iz dveh milijonov ljudi, ima svojo zgodo-
vino, svoje leposlovje in svojo lastno univerzo. Z
odličnim talentom je s svojo pesmijo, bodisi umet-
no, bodisi narodno, ta pevski zbor nudil priložnost
spoznati **slovensko dušo**. Z ozirom na uspeh, ki so
ga doživeli pevci, so organizatorji trdno odločeni,
da bodo povabili **isti pevski zbor prihodnje leto
ponovno v Nico**. Upamo, da se jim bo dala ob tej
priliki na razpolago velika mestna dvorana, da bo
na ta način imela naša publika v večjem obsegu
priliko spoznati ta doslej manj poznani narod in
vrline tega tako simpatičnega pevskega zbora."

Pevski zbor GALLUS-PETELIN vodi odlični
glasbenik duhovnik dr. Franc Cigan.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Neville Andrew Zrim, Sydenham. Oče Andrej,
mati Kristina r. Vrbanc. Botrovala sta Franc in
Terezija Matuš — 5. septembra 1965.

Catherine Nancy Štibilj, Turramura. Oče Vin-
ko, mati Elizabeth r. Skinner. Botrovala Gabrijel
in Jožefina Štibilj — 5. sept. 1965.

Antony Andrew Gržina, Hurstville. Oče An-
ton, mati Joanna r. Martelli. Botrovala Dimitrij
Lajovic in dr. Nancy Rickard — 12. septembra
1965.

Zdenka Denise Joželj, Marrickville. Oče Vin-
ko, mati Jožefa rojena Kotnik. Botrovala Jože in
Danica Tomšič — 18. septembra 1965.

John Jurij Kern, Paddington. Oče Janez, mati
Albina r. Rojc. Botrovala Vinko in Dominika Rojc
— 18. septembra 1965.

Tatjana Hauptman, Matraville. Oče Milan,
mati Anica r. Šinkovec. Botrovala Andrej Plešec
in Marija Zidanšek — 26. septembra 1965.

Robert Emil Gianesi, Abbotsford. Oče Livio,
mati Bruna r. Reja. Botra Roman in Marta Reja
— 10. jul. 1965.

Robert Franc Korošec, Sutherland. Oče Franc
mati Barbara Marijana r. Borštnik. Botra Štefan
in Ana Šernek — 17. jul. 1965.

Kevin Ignac Drevenšek, Auburn. Oče Ignac,
mati Rhondha Mae r. Duncan. Botri Karl in Ivan-
ka Simenčič 18. jul. 1965.

Franc Ernest Jaušovec, Warrawong. Oče
Franc, mati Ivanka r. Vučko. Botra Alojz in Te-
reza Šinko — 25. sept. 1965.

Smrt in pogreb

Ivan Kolarič, 22 let star, samec, doma iz Sre-
dišča pri Ormožu, živeč v Matraville, NSW., je po-
stal smrtna žrtev v nedeljo 3. oktobra v avtomo-
bilski nezgodi blizu Coome, NSW. Pogreb je bil v
četrtek 7. okt. v Coomi, obrede je opravil g. dr.
Mikula. Bog daj rajnemu večni mir!

Nezgoda se je zgodila tako: Rajni Ivan se je
vračal iz Coome skupno s štirimi prijatelji. Bili
so: Anton Jurenec, Jože Lešnik, Leopold Lubi in
Ignac Golob. Počila je guma in vozač je izgubil
kontrolno. Kolarič je bil na mestu mrtev, ostali so
dobili le lahke poškodbe. Rajni je bil v Avstraliji
okoli dve leti, oče in mati mu še živita v domovini.
Rodilo se jima je 10 otrok. Sožalje!

Misli, October, 1965

AKCIJA ZA DOM

DRUŽABNA PRIREDITEV AKCIJE V GUILD-FORDU je za nami. Ponovno lahko beležimo v kroniko našega dela lep uspeh. Iskrena hvala vsem, ki so se odzvali našemu vabilu in s tem naredili prireditev res družabno in obenem omogočili Akciji, da je priložila Skladu za Dom nadeljnih £42.18.2. Hvala tudi vsem tistim, ki so pomagali s tehničnimi pripravami za prireditev, ki jih je vedno dovolj in se jim ni mogoče izogniti. Prosim in moledovati ni lahko. Zato se večkrat zgodi, da vse delo pade na nekatera ramena, namesto, da bi bila porazdeljena.

Sedaj pa še nekoliko poročila za pretekli dve prireditvi. Dobiček "Vinske trgatve" smo uporabili za kritje tiskovnih stroškov Poročila Akcije ob prvi obletnici obstoja. Kar je primanjkovalo, je iz prijaznosti dodalo Slovensko društvo. Proslava obletnice Akcije pa je prinesla čistega dobička £75.12.11. Za to gre priznanje in zahvala vsem večjam: Slovenskemu društvu, "Škrjančkom" in igralski skupini.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

£ 10-0-0: Slovenci v Canberri;

£ 2-0-0: Julka Pavličič, Alojz Jereb, Ljenko Urbančič;

£ 1-0-0: Anton Gržina, Slavka Očko, Vinko Štibilj, Vladimir Trampuš, Marija Špiclin, Jože Hrastnik, Ivan Urbas, Alojz Hrast;

£ 0-10-0: Jože Lenarčič, Pepca Šilec, Alojz Žagar, Katarina Hartner.

ZA KOROTAN: £ 10-0-0: Slovenci v Canberri; £ 2-0-0: Tone Gržina.

ZA P. PODERŽAJA: £ 10-0-0: Slovenci v Canberri, Stanko Šušteršič; £ 5-0-0: Neimenovan; £ 3-0-0: Jelka Germek; £ 2-0-0: Vinko Štibilj; £ 1-0-0: Maria Štukelj; šil. 10: Janez Primožič.

Misli, October, 1965

Naslednja prireditev bo v soboto, 23. oktobra ob osmih zvečer v St. Francis Hall, Paddington. Iskreno vabljeni!

Za odbor Akcije: P. Valerijan

Nadaljnji darovi — iskrena hvala novim darovalcem!

£10.0.0: Dušan Saksida.

£5.0.0: Matija Okorn.

£4.0.0: Zora Pace.

Po £2.0.0: Benjamin Bratovič, Franc Klemenc, Emil Pantner, Stanko Plut.

£1.0.0: Gabrijela Zadnik.

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

"AKCIJA ZA DOM"

zopet vabi slovensko javnost na

DOMAČO ZABAVO

ST FRANCIS HALL, PADDINGTON

V soboto, 23. oktobra ob osmih zvečer.

Na sporedu je bogat srečolov! Pripelji te s seboj svoje prijatelje, posebno one, ki so še malo časa v Avstraliji!

ČISTI DOBIČEK: za DOM V SYDNEYU

Odbor Akcije

Za SLOMŠKOVO ZADEVO: £ 10-0-0: Slovenci v Canberri; £ 1-0-0: Rudolf Lukež, Frančiška Skala.

Za CERKEV V MELBOURNU: £ 10-0-0: Slovenci v Canberri.

Prisrčna hvala in moj zadnji zlatomašniški boglonaj vsem, najbolj seveda VRLIM ROJAKOM V CANBERRI, ki so se na poziv Slov. društva Canberra tako lepo izkazali in toliko dodali za objavo v tem mesecu.

(V ostalem pa: Ali ni škoda, da je zlata maša samo na vsakih 50 let in da je letošnje njeno proslavljanje — zaključeno? Škoda zato, ker se je bati, da bo odslej malo malo "umar" za objavljanje pod gornjim naslovom . . . P. Bernard.)

NEW SOUTH WALES

Concord. — Morda bo koga zanimalo nekaj izčrpkov iz pisma, ki je prišlo iz domovine. Doma je spet močno zaživelu romarsko navdušenje. Seveda ljudje najbolj romajo na Brezje, pa tudi na Sveto goro, na Ptujsko goro in ne nazadnje k "Svetim štengam" na Grad pri Mirnu. V nedeljo 5. sept. je prišlo tja 250 romarjev iz ene same župnije, od Sv. Jakoba ob Savi onkraj Ljubljane. Pripeljali so se preko Svete gore in Gorice na 5 avtobusih in opravili vse en dan. Po pobožnosti v cerkvi so si ogledali obnovljeno božjo pot in občudovali čudovito lep križev pot in kip žalostne MB, oboje delo Toneta Kralja. Niso se mogli nagledati novega oltarja in naslišati novih orgel. Pa so bili tako veseli, da so peli in peli tudi brez spremljave. Pravili so, da so peli vso pot in bodo tudi na povratku. Nabožne in narodne pesmi. Povedali so, da imajo zdaj po smrti župnika dr. Ambrožiča tudi v domači fari, pri Sv. Jakobu ob Savi, duhovnike lazariste, kakor jih imajo na Gradu pri Mirnu. Pri cerkvi Srca Jezusovega v Ljubljani so lazaristom vzeli hišo, da jim je ostal za stanovanje in vse drugo le bivši oratorij nad zakristijo. Pri Sv. Jakobu ob Savi je pa veliko župnišče, ki ga bodo predelali v majhne sobe in tam se bodo nastanili lazaristovski misijonarji in bogoslovci. Bogoslovcev imajo deset in so za prvo silo nastanjeni v mežnariji. Vsako jutro gredo z mopedi v Ljubljano k predavanjem. Gimnazijske dijake, ki se pri-glašajo za bodoče lazariste, pošiljajo v Dijaški dom v Zagreb. Imajo jih 28, pa bi jih bilo še več, če bi imeli prostor zanje. — Te podatke sem dobil iz pisma od srede septembra, ki mi je po naključju prišlo v roke. — **Pepe Metulj.**

Granville. — P. Odilo je torej kar po tihem zapustil Avstralijo. Za nas je pa zelo prav, da se mu na glas najlepše zahvalimo za njegov trud in požrtvovalnost med nami. Naj mu dobri Bog poplača vse in mu vrne ljubo zdravje. — Hvala tudi Ivanki študent, ki je tako lepo zložila zemljepisne uganke Primorske. Malo težko, pa zato toliko lepše, je bilo delo z iskanjem znanih vasi v njenih

ugankah. — Jože Grilj pa prav gotovo NE spada med tiste modrijane, kot je zadnjič v MISLIH omenil, sicer bi vedel, da je mali osel med tremi najbolj moder, zakaj bil je le majhen osel, njegova tovariša pa velika osla. — Prav lep pozdrav vsem (pa ne mislim oslom). — **Milka Stanič.**

QUEENSLAND

Tully. — Tukajšnja slovenska družina Romana in Anice Skočaj je v juliju praznovala dvojno slavlje. Krstili so najmlajšo hčerko Danico, ki sta ji botrovala Ivan in Marija Harej. Najstarejšo hčerko Anito je pa peljal pred oltar ženin Teodor Sitoriadiš. Ta je skupno s svojo sestro malo poprej postal katoličan in tako se je poročna slovesnost opravila kar najlepše s sv. mašo in številnimi sv. obhajili. Saj se je v cerkev in potem na svatbo zbralo do 400 prijateljev in znancev spoštovane slovenske družine. Na svatbi je bil pričujoč tudi misijonar dr. Mikula, ki se je močno začudil, ko je Dalmatinec Mik lepo zapel znano Gorčez jezero. Na vprašanje je Mik pojasnil, da je pred desetletji v South Johnstonu vodila pevski zbor ga. Marica Drvenica, doma iz štajerskih Brežic. Družini Skočaj in vsem njenim članom najlepše čestitke! — **Poročevalec.**

Po krstu Skočajeve Danice

North Perth. — Ker se rojaki javljajo iz raznih krajev, bom tudi jaz na kratko napisal o svojem in ženinem potovanju v Evropo. Potovanje je bilo lepo, najlepše smo se imeli v rojstni domovini. Le žal, da je ženo napadla bolezen in sva se morala predčasno vrniti. Iz ostale Evrope mi je najbolj ostalo v spominu srečanje z g. Stankom Kavalarjem v Franciji, osebnim prijateljem p. Odila. Doma je nekje na Gorenjskem. Z njim smo napravili izlet v Belgijo in obiskali prelepo katedralo Notre Dame Tournai. Obiskali smo tudi zanimivo baziliko Bonsecourse. Povsod je bilo lepo, vendar sem se rad vrnil na avstralsko zapadno obalo, kjer je navsezadnje še najlepše. Lep pozdrav rojakom in posebno g. Kavalarju v Franciji. — Frank Robida.

VICTORIA

PREJELI SMO IN OBJAVLJAMO

Dragi p. urednik: —

Upravni odbor Slovenskega društva v Melbournu bi vam bil zelo hvaležen, ako bi blagovolili objaviti sledeče obvestilo v naslednji številki "MISLI":

Z ozirom na razlike, ki so se pojavile med Upravnim odborom SDM in urednikom "Slovenskega Vestnika" v gledanju na vsebino S.V., je Upravni odbor SDM odločil, da začasno ustavi izhajanje "Slovenskega Vestnika". Obenem je iskal zagotovitve s strani uredništva, da se v bodoče vsebina časopisa dejansko prilagodi pogledom Upravnega odbora, v kolikor ti niso v nasprotju s pravi SDM.

Uredništvo se tej odločitvi ni podredilo, nego je 23. sept. 1965 izdalo 9. številko S.V. ter brez odobritve SDM zamenjalo ime izdajatelja (Publisher.)

Zato tem potom obveščamo vse naše prijatelje in vso našo javnost, da 9. številke X. letnika "Slovenskega Vestnika", ki je izšla v Melbournu dne 23. septembra 1965, ni izdalo Slovensko Društvo v Melbournu, niti ne odgovarja za njeno vsebino ali finančne obveznosti.

Za objavo se vam vnaprej najlepše zahvaljujemo in vas najvljudnejše pozdravljamo.

Marijan Peršič,
tajnik SDM.

NOVA, POSTAVA ZA VSE STALNE NASELJENCE v Avstraliji, ki še niso državljani na tem kontinentu, se glasi:

Vsako leto enkrat, in sicer v mesecu septembru, se moraš znova registrirati pri departamentu za imigracijo.

To velja za vse nedržavljanke, ki so stare 16 let ali več.

Formularji za to registracijo so na razpolaganje pri poštnih uradih širom po Avstraliji. Napisati je treba:

Krstno ime in priimek, točen naslov in poklic (način zaposlenosti). Končno je treba označiti, če si samski ali poročen.

Ta nova postava veže pod kaznijo, zato naj nihče ne skuša vsakoletno registriranje zanemariti.

Doslej je veljal predpis, da mora vsak nedržavljan sporočiti na department za imigracijo vsako spremembo naslova.

To ni bila stroga postava, le nekaj predpis. Za opustitev sporočila ni bila predpisana kazen. Zato ni čudno, da se velika večina nedržavljanov za ta predpis sploh ni brigala.

Novo postavo so razglasili komaj nekaj dni pred začetkom septembra. Mnogi so zanjo zvedeli šele v prvih dneh septembra — med njimi je tudi urednik MISLI. Zato naša septembrska številka te nove postave ni omenjala.

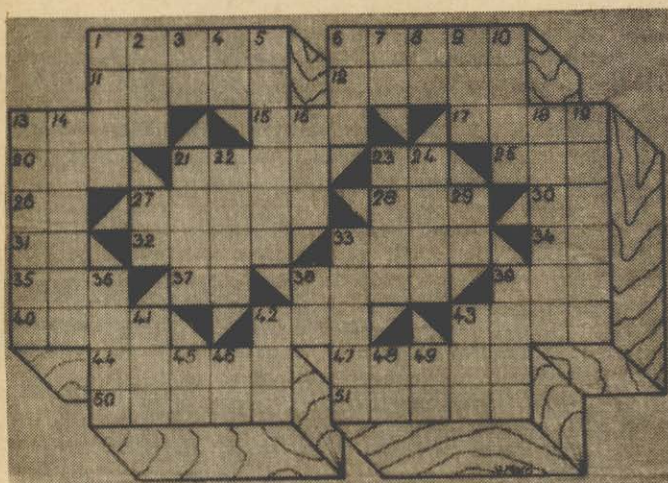
Beremo v avstralskem tisku pritožbe, da se visoko število nedržavljanov tudi zdaj ni registriralo, kakor se poprej niso brigali za sporočanje o spremembah naslovov. Morda še vedno niso zvedeli za novo postavo, morda mislijo, da je tudi sedaj še "vseeno".

Verjetno bodo oblasti vsaj letošnjim zamudnikom precej prizanašali in jim predpisano kazen odpustili. Kdor se še ni registriral, naj to čimprej stori. Bolje pozno kot nikoli.

In ker vsako leto prinese s seboj nov mesec september — že zdaj si zapiši za ušesa: v septembru 1966 se bo treba spet tako registrirati!

Tej dolžnosti se lahko izogneš s tem, da postaneš državljan, državljanica. Avstralija te k temu ne sili, državljanstvo ti samo ponuja. Če ga sprejmeš — ustregel ji boš. Pa tudi sebi, ali ne?

K R I Ž A N K A

Vodoravno:

- 1 letini čas
- 6 krepak, trden
- 11 prizorišče v amfiteatru
- 12 uloviti
- 13 reka na Dolenjskem
- 15 krik, vzklík
- 17 tovarna žival
- 20 žensko ime.
- 21 dragocen kamen
- 23 črki abecede 24 in 18
- 25 če
- 26 samoglasnik in soglasnik
- 27 pisarni (dve)
- 28 pomladni mesec
- 30 kratica za opombo
- 31 ljubljanski tednik
- 32 žensko ime
- 33 štor, votlo deblo
- 34 predlog
- 35 pravljíčni bog vetrov
- 37 znak za avstralsko državo
- 38 črta med dvema državama
- 39 kakor
- 40 srečka pri loteriji
- 42 kratka oznaka Avstralije
- 43 vdrtna v zemlji
- 44 zastaven (moški)
- 47 slikarsko stojalo (angl.)
- 50 glasbeni odlomek iz opere
- 51 simboli krščanstva

Navpično:

- 1 moško ime
- 2 obdobje
- 3 povratno osebni zaimsek
- 4 števník
- 5 običaj
- 6 nočni ptič
- 7 različna soglasnika
- 8 kvartaški izraz
- 9 število
- 10 reka v Srbiji
- 13 potepuh
- 14 predsednik univerze
- 16 glina (2. sklon edn.)
- 18 gospodarski upravnik
- 19 poljedelsko orodje
- 21 opis s pomočjo risbe
- 22 agregatno stanje vode
- 23 pravljíčna zver
- 24 krvava poškodba
- 27 pamet
- 29 začetnici imena slov. pisatelja
- 33 simbol puščavskih tal
- 36 optična priprava
- 38 kravji glas
- 39 poganjki, klice
- 41 drevo iglavéc
- 42 očka
- 43 bodičasta žival
- 45 podredni veznik
- 46 vzklik
- 48 ploskovna mera
- 49 italijanska pritrdilnica

HAPPY SHOW

Danes bom opisala, kako sva z bratom hodila gledat Happy Show. Bila sva pozna, ker sva se v šoli igrala. Ko sva prišla v dvorano, sva že pol zamudila. Zelo nama je bilo žal. Ravno takrat je bil Footy fun in potem so zapeli Happy Birthday, pa je bilo vsega konec.

Z bratom Markom vsa sklenila, da bova še enkrat prosila za vstopnice. Takrat pa ne bova pozna. Ali je kdo od vas že šel gledat Happy Show?

Lepo vas pozdravlja Mirjam Grandovec, Melbourne.

SEPTEMBRSKI MAGIČNI LIK RAZREŠEN

1 Prešeren — 2 radoveden — 3 Mediteran —
4 šotori — 5 sever — 6 prerijska — 7 kreda — 8
cenen.

Nož in vilice

Bilo je v časih, ko so vojaki nosili svetle sable. Prišel je vojak v gostilno in si naročil obed. Izrl je sablo in jo položil preko mize. Oblastno je sedel za mizo. Gostilničar se ni ustrašil. Šel je ven in prinesel gnojne vile. Položil jih je na mizo poleg sable. Vojak začuden vpraša, kaj naj to pomeni. Gostilničar pojasni. Če mislite rabiti pri obedu tak velik nož, sem si mislil, da bo treba tudi velikih vilic.

Toaletni papir

Janez Šparovec je opazil, da mu zmanjkuje toaletni papir. Pisal je znani veletrgovini, naj mu pošljejo cenik, da si bo izbral nekaj primernega. Kmalu je dobil velik katalog z opombo, naj prebere ponudbe na strani toliko in toliko. Janez Šparovec piše veletrgovini drugo pismo: Prav lepa hvala, toaletnega papirja zdaj ne potrebujem, vaš katalog bo zadostoval za dobro leto dni.

DIETA

Kuharica se ni dobro počutila in gospa jo je peljala k zdravniku, ki ji je predpisal mlečno dieto.

Naslednji dan je gospa prišla v kuhinjo in našla kuharico pri jedi sočne pečenke in zelenjave.

"Toda, Mary, vi ste na dieti!"

"Seveda sem, gospa! Dieto sem že použila, sedaj bom pa še večerjo!" je odgovorila kuharica.

SLOVENSKEGA MESNICA ZA

WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

FARMA V NAJEM

Blizu Schofields NSW (med Blacktownom in St. Marys). Pet akrov zemlje in nekaj živine. Pripravno tudi za kokošjerejo. Stanovanje: dve sobi, kuhinja, jedilnica. Vprašajte osebno ali pišite na naslov:

Joško Kovačič

Lot 11, Schofields Rd.
Schofields, NSW.

VODOVODNI INŠTALATER — SLOVENEK

Rojaki! Poslužite se rojakove postrežbe za kleparska dela in vodovodne napeljave: v kuhinji, kopalnici, pralnici, na strehi (žlebovi) itd. — Brezplačen ogled in ocena. — Za kvalitetno izvršitev dela jamči **Jože Pliberšek**, 3 Carvers Rd., Oyster Bay. Tel.: 54-9381.

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mope, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja trdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

**74 ROSEWATER TERRACE
OTTOWAY, S.A.**

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

**SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —**

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

BOŽIČNI PAKETI

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W. A.

1. BOŽIČ JE PRED VRATI. VAŠI DRAGI V DOMOVINI BODO POSEBNO LETOS SILNO VESELI VAŠIH POŠILJK. NIKAR JIH NE RAZOČARAJTE!
2. POHITITE Z NAROČILI! GARANTIRAMO, DA VSAK PAKET VSEBUJE SAMO PRVOVRSTNO BLAGO. NAPRAVITE SVOJIM DRAGIM S TEMI POŠILJKAMI TOPLEJŠI BOŽIČ!
3. ZA NAROČILA PORABITE NAŠ CENIK KOT JE BIL OBJAVLJEN V "MISLIH", LANI V OKTOBRU IN NOVEMBRU. CENE NEKATERIM PAKETOM SO ZA MALENKOST SPREMENJENE — IN SICER:

Paket št. 6 (3 kg) £ 4-0-0

Paket št. 20 (34,10 kg) £ 13-10-0

Paket št. 7 (13½ kg) £ 8-0-0

Paket št. 21 (40 kg) £ 15-10-0

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W.

Tel. 32-4806

Zastopnik za VIC. Mr. J. Kapušin, 103 Fifth Ave., North Altona, Vic.

Tel. 391-4737

PHOTO STUDIO

NIKOLITCH

108 Gertrude Street
Fitzroy, N. 6, Melbourne, Vic.

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst:

DRUŽINSKE ALBUME — POROKE —
OTROKE — PORTETE — ŠPORTNE
SKUPINE — FOTOKOPIJE.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Telefon JA 5978

